

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,  
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः  
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः

**Notes:**

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site [www.vedavms.in](http://www.vedavms.in)

---

## **Version Notes**

1. This version, 0.1 dt 31st May 2020, is the current version.
2. This Version replaces earlier version 0.0 dated 30th September 2019.
3. Errors found and reported till 30<sup>th</sup> April 2020 have been incorporated.
4. We have modified conventions, styles etc wherever necessary.

---

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमं काण्डं 4

5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं .....4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

## 5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं

### काण्डं

#### 5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं

##### TS 5.1.1.1

सा॒वि॒त्राणि॑ जु॒होति॑ प्र॒सू॒त्यै चतुर्गृ॒हीतेन॑ जु॒होति॑ चतु॒ष्पादः॑ प॒शवः॑  
प॒शूने॒वाऽव॑ रु॒न्धे चत॑स्रो दि॒शो दि॒क्ष्वेव॑ प्रति तिष्ठति॒ छन्दा॑ऽसि  
दे॒वेभ्यो॑ ऽपा॒ऽक्रामन्॑ न वो भा॒गानि॑ ह॒व्यं व॑क्ष्याम॒ इति॑ तेभ्य  
ए॒तच्चतु॑-गृ॒हीतम॑-धा॒रयन्॑ पु॒रोऽनु॑ वा॒क्यायै॑ या॒ज्यायै॑ दे॒वतायै॑  
वषट्का॒राय॑ यच्चतुर्गृ॒हीतं जु॒होति॑ छन्दा॑ऽस्येव॒ तत् प्री॑णाति  
ता॒न्यस्य॑ प्री॒तानि॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं व॑हन्ति॒ यं का॒मये॑त - [ ] 1

##### TS 5.1.1.1 - Padam

सा॒वि॒त्राणि॑ । जु॒होति॑ । प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र - सू॒त्यै । चतुर्गृ॒हीतेनेति॑  
चतुः - गृ॒हीतेन॑ । जु॒होति॑ । चतु॒ष्पाद॑ इति॒ चतुः-पा॒दः । प॒शवः॑ ।

प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । च॒त॒स्रः । दि॒शः । दि॒क्षु । ए॒व ।  
 प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । छ॒न्दा॒ँसि । दे॒वेभ्यः॑ । अ॒पेति॑ । अ॒क्राम॑न् । न ।  
 वः । अ॒भा॒गानि॑ । ह॒व्यम् । व॒क्ष्या॒मः । इति॑ । तेभ्यः॑ । ए॒तत् ।  
 च॒तुर्गृ॑ही॒तमिति॑ चतुः – गृ॒ही॒तम् । अ॒धा॒रय॑न् । पु॒रो॒नु॒वा॒क्याया॑ इति॑  
 पु॒रः – अ॒नु॒वा॒क्यायै॑ । या॒ज्यायै॑ । दे॒वता॑यै । व॒षट्का॒रायेति॑  
 व॒षट् – का॒राय॑ । यत् । च॒तुर्गृ॑ही॒तमिति॑ चतुः – गृ॒ही॒तम् । जु॒होति॑ ।  
 छ॒न्दा॒ँसि । ए॒व । तत् । प्री॒णाति॑ । तानि॑ । अ॒स्य । प्री॒तानि॑ ।  
 दे॒वेभ्यः॑ । ह॒व्यम् । व॒हन्ति॑ । यम् । का॒मये॑त । 1 (50)

**TS 5.1.1.2**

पा॒पी॒यान्त् स्या॒दित्ये॑कै॒कं तस्य॑ जुहु॒या-दा॑हु॒तीभि॒रेवैन॑मप॒ गृ॒ह्णाति॑  
 पा॒पी॒यान् भव॑ति यं का॒मये॑त वसी॒यान्त् स्या॒दिति॑ सर्वा॒णि  
 तस्या॑ऽनु॒द्रुत्य॑ जुहु॒यादा॑हु॒त्यैवैन॑मभि॒ क्रम॑यति वसी॒यान् भव॑त्यथो  
 य॒ज्ञस्यै॒वैषा-॑ऽभि॒क्रान्ति॑रेति॒ वा ए॒ष य॒ज्ञमु॒खा-दृ॑द्ध्य॒ योऽग्ने॑र्दे॒वता॑या  
 ए॒त्य॒ष्टावे॒तानि॑ सा॒वि॒त्राणि॑ भव॑न्त्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री गाय॑त्रौ – [ ] 2

**TS 5.1.1.2 - Padam**

पापी॑यान् । स्या॒त् । इति॑ । एकै॑क॒मित्येक॑म् – एक॒म् । तस्य॑ ।  
जुहु॑यात् । आहु॑तीभि॒रित्याहु॑ति – भिः॑ । ए॒व । ए॒नम् । अपे॑ति ।  
गृ॒ह्णाति॑ । पापी॑यान् । भ॒वति॑ । यम् । का॒मये॑त । वसी॑यान् । स्या॒त् ।  
इति॑ । सर्वा॑णि । तस्य॑ । अ॒नु॒द्रुत्ये॑त्यनु – द्रु॒त्य । जुहु॑यात् ।  
आहु॑त्येत्या – हु॒त्या । ए॒व । ए॒नम् । अ॒भीति॑ । क्र॒मय॑ति । वसी॑यान् ।  
भ॒वति॑ । अथो॑ इति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । ए॒व । ए॒षा ।  
अ॒भिक्रान्ति॑रित्य॒भि – क्रान्तिः॑ । एति॑ । वै । ए॒षः । य॒ज्ञमु॒खादि॑ति  
य॒ज्ञ-मु॒खात् । ऋद्॑ध्याः । यः । अ॒ग्नेः । दे॒वता॑याः । एति॑ । अ॒ष्टौ ।  
ए॒तानि॑ । सा॒वि॒त्राणि॑ । भ॒वन्ति॑ । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा – अ॒क्षरा॑ । गा॒य॒त्री ।

गा॒य॒त्रः । 2 (50)

**TS 5.1.1.3**

ऽग्नि॑स्तेनै॒व य॒ज्ञमु॒खाद्दृ॑ध्या॒ अ॒ग्नेर्दे॒वता॑यै नै॒त्यष्टौ॑ सा॒वि॒त्राणि॑  
भ॒वन्त्याहु॑तिर्न॒वमी॑ त्रि॒वृ॒तमे॒व य॒ज्ञमु॒खे वि॒यात॑यति॒ यदि॑ का॒मये॑त  
छन्दा॑ँसि॒ य॒ज्ञय॑श॒सेना॑ँ ऽर्प॑ये॒यमित्यृ॑च॒मन्त॑मां॒ कुर्या॑च्छन्दा॑ँस्ये॒व

य॒ज्ञय॑श॒सेना॑ऽर्पय॒ति॒ यदि॑ का॒मये॑त॒ यज॑मानं॒ य॒ज्ञय॑श॒सेना॑ऽर्पये॒यमि॒ति॒  
य॒जुर॑न्त॒मं कुर्या॑द्-यज॑मानमे॒व य॒ज्ञय॑श॒सेना॑ऽर्पय॒त्यृचा॑ स्तोम॒ञ्च॒  
सम॑र्द्धये॒त्या - [ ] 3

**TS 5.1.1.3 - Padam**

अ॒ग्निः । ते॒न । ए॒व । य॒ज्ञमु॒खादि॑ति॒ य॒ज्ञ - मु॒खात् । ऋ॒द्ध्याः॑ ।  
अ॒ग्नेः । दे॒वता॑यै । न । ए॒ति । अ॒ष्टौ । सा॒वि॒त्राणि॑ । भ॒वन्ति॑ ।  
आहु॑तिरि॒त्या - हू॒तिः । न॒वमी॑ । त्रि॒वृ॒तमि॑ति॒ त्रि - वृ॒तम् । ए॒व ।  
य॒ज्ञमु॒ख इति॑ य॒ज्ञ - मु॒खे । वी॒ति । या॒तय॑ति॒ । यदि॑ । का॒मये॑त॒ ।  
छन्दा॑ँसि । य॒ज्ञय॑श॒सेने॑ति॒ य॒ज्ञ - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्पये॒यम् । इति॑ ।  
ऋ॒चम् । अ॒न्त॒माम् । कुर्या॑त् । छन्दा॑ँसि । ए॒व । य॒ज्ञय॑श॒सेने॑ति॒  
य॒ज्ञ - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्पय॑ति॒ । यदि॑ । का॒मये॑त॒ । यज॑मानम् ।  
य॒ज्ञय॑श॒सेने॑ति॒ य॒ज्ञ - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्पये॒यम् । इति॑ । य॒जुः ।  
अ॒न्त॒मम् । कुर्या॑त् । यज॑मानम् । ए॒व ।  
य॒ज्ञय॑श॒सेने॑ति॒ य॒ज्ञ - य॒श॒सेन॑ । अ॒र्पय॑ति॒ । ऋ॒चा । स्तोम॑म् ।  
समि॑ति॒ । अ॒र्द्ध॒य । इति॑ । 3 (50)

**TS 5.1.1.4**

-ह॑ समृ॒द्ध्यै॑ च॒तुर्भि॑र॒भि॒मा द॑त्ते च॒त्वारि॑ छन्दा॒ऽसि॑ छन्दो॑भिरेव  
 दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सव॑ इत्याह॒ प्रसू॑त्या अ॒ग्निर्दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑त  
 स वेणुं॑ प्रा॒ऽवि॒श॒त् स ए॒तामू॑तिमनु॒ सम॑च॒रद्-यद्-वे॑णोः सु॒षिर॑  
 सु॒षिरा-ऽभि॑र्भवति स॒योनि॑त्वाय॒ स यत्र॑यत्रा॒ऽवस॑त् तत् कृ॒ष्णम॑भवत्  
 कल्मा॑षी भ॒वति॑ रू॒पस॑मृद्ध्य॒ उभय॑तः क्ष्णू॑र्भवती॒तश्चाऽ-( )  
 -मु॒तश्चाऽर्क॑स्या-व॒रुद्ध्यै॑ व्याम॒मात्री॑ भ॒वत्ये॒ताव॑द्वै पु॒रुषे॑ वी॒र्यं॑  
 वी॒र्यस॑मि॒ता ऽप॑रि॒मिता॑ भ॒वत्य॑-प॒रि॒मित॑स्याऽ व॒रुद्ध्यै॑ यो व॒नस्प॑तीनां  
 फ॒लग्र॑हिः स ए॒षां वी॒र्या॑वान् फ॒लग्र॑हिर्वेणु-वै॒णवी॑ भ॒वति॑ वी॒र्यस्या॑  
 व॒रुद्ध्यै॑ ॥ 4

**TS 5.1.1.4 - Padam**

आ॒ह । स॒मृ॒द्ध्य॒ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै॑ । च॒तुर्भि॑रिति॒ च॒तुः - भिः॑ ।  
 अ॒भिम् । ए॒ति । द॒त्ते । च॒त्वारि॑ । छन्दा॒ऽसि॑ ।  
 छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः - भिः । ए॒व । दे॒वस्य॑ । त्वा । स॒वितुः॑ । प्र॒सव॑  
 इति॑ प्र - स॒वे । इति॑ । आ॒ह । प्रसू॑त्या इति॒ प्र - सू॒त्यै॑ । अ॒ग्निः ।



दे॒वे॒भ्यः॑ । नि॒ला॒य॒त । सः॑ । वे॒णु॒म् । प्रे॒ति । अ॒वि॒श॒त् । सः॑ । ए॒ता॒म् ।  
 ऊ॒ति॒म् । अ॒नु । स॒मि॒ति । अ॒च॒र॒त् । य॒त् । वे॒णोः॑ । सु॒षि॒र॒म् ।  
 सु॒षि॒रा । अ॒ग्निः॑ । भ॒व॒ति । स॒यो॒नि॒त्वा॒ये॒ति स॒यो॒नि – त्वा॒य । सः॑ ।  
 य॒त्र॒य॒त्रे॒ति य॒त्र – य॒त्र । अ॒व॒स॒त् । त॒त् । कृ॒ष्ण॒म् । अ॒भ॒व॒त् ।  
 क॒ल्मा॒षी । भ॒व॒ति । रू॒प॒स॒मृ॒द्ध्य॒ इति॑ रू॒प – स॒मृ॒द्ध्यै॑ ।  
 उ॒भ॒य॒तः॑ क्ष॒णू॒रि॒त्यु॒भ॒य॒तः–क्ष॒णूः॑ । भ॒व॒ति । इ॒तः॑ । च॒ ( ) । अ॒मु॒तः॑ ।  
 च॒ । अ॒र्क॒स्य॑ । अ॒व॒रु॒द्ध्य॒ इत्य॑व – रु॒द्ध्यै॑ । व्या॒म॒मा॒त्री॒ति  
 व्या॒म – मा॒त्री । भ॒व॒ति । ए॒ता॒व॒त् । वै । पु॒रु॒षे । वी॒र्य॑म् ।  
 वी॒र्य॑स॒मि॒ते॒ति वी॒र्य॑ – स॒मि॒ता । अ॒परि॒मि॒ते॒त्य॒परि॑–मि॒ता । भ॒व॒ति ।  
 अ॒परि॒मि॒त॒स्ये॒त्य॒परि॑ – मि॒त॒स्य॑ । अ॒व॒रु॒द्ध्य॒ इत्य॑व – रु॒द्ध्यै॑ । यः॑ ।  
 व॒न॒स्प॒ती॒ना॒म् । फ॒ल॒ग्र॒हि॒रि॒ति फ॒ल – ग्र॒हिः॑ । सः॑ । ए॒षा॒म् ।  
 वी॒र्या॑वा॒नि॒ति वी॒र्य॑ – वा॒न् । फ॒ल॒ग्र॒हि॒रि॒ति फ॒ल – ग्र॒हिः॑ । वे॒णुः॑ ।  
 वै॒ण॒वी । भ॒व॒ति । वी॒र्य॑स्य । अ॒व॒रु॒द्ध्य॒ इत्य॑व – रु॒द्ध्यै॑ ॥ 4 (77)  
 (का॒म॒र्य॑त – गा॒य॒त्रो – ऽर्द्ध॑ये॒ति – च – स॒प्त॒विं॒श॒तिश्च॑) (A1)

**TS 5.1.2.1**

व्य॑द्धं॑ वा॑ ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑ यद॑य॒जुष्के॑ण क्रि॒यत॑ इ॒माम॑गृ॒भ्णन्  
र॒शना॑-मृ॒तस्ये॑त्य॒श्वाभि॑धानी॒मा द॑त्ते य॒जुष्कृत्यै॑ य॒ज्ञस्य॑ स॒मृद्ध्यै॑ प्र॒तूर्तं॑  
वा॒जिन्ना॑ द्र॒वेत्य॑श्च॒मभि॑ द॒धाति॑ रू॒पमे॒वास्यै॑तन् म॒हिमा॑नं॒ व्याच॑ष्टे  
यु॒ञ्जाथा॑ ॐ रा॒सभं॑ यु॒वमि॑ति ग॒र्दभ॑म॒सेत्ये॒व ग॒र्दभं॑ प्र॒ति स्था॑पयति  
तस्मा॑द॒श्वाद्-ग॒र्दभो॑ऽस॒त्तरो॑ यो॒गेयो॑गे त॒वस्तर॑मित्याह - [ ] 5

**TS 5.1.2.1 - Padam**

व्य॑द्धमि॒ति वि॒ - ऋ॒द्धम् । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । यत् ।  
अ॒य॒जुष्के॑णे॒त्यय॒जुः-के॒न । क्रि॒यते॑ । इ॒माम् । अ॒गृ॒भ्णन् । र॒शना॑म् ।  
ऋ॒तस्य॑ । इति॑ । अ॒श्वाभि॑धानी॒मित्य॑श्च - अ॒भि॒धानी॑म् । एति॑ । द॒त्ते ।  
य॒जुष्कृत्या॑ इति॑ य॒जुः-कृत्यै॑ । य॒ज्ञस्य॑ । स॒मृद्ध्यै॑ इति॑ सं-ऋ॒द्ध्यै॑ ।  
प्र॒तूर्त॑मि॒ति प्र॒ - तूर्त॑म् । वा॒जिन् । एति॑ । द्र॒व । इति॑ । अ॒श्वम् ।  
अ॒भीति॑ । द॒धाति॑ । रू॒पम् । ए॒व । अ॒स्य॑ । ए॒तत् । म॒हिमा॑नम् ।  
व्याच॑ष्ट इति॑ वि॒ - आच॑ष्टे । यु॒ञ्जाथा॑म् । रा॒सभम् । यु॒वम् । इति॑ ।  
ग॒र्दभम् । अ॒सति॑ । ए॒व । ग॒र्दभम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒पय॑ति । तस्मा॑त् ।

अ॒श्वात् । ग॒र्द॒भः । अ॒स॒त्त॒र इ॒त्य॒स॒त् – त॒रः । यो॒गे॒यो॒ग इति॒  
यो॒गे – यो॒गे । त॒व॒स्त्त॒रमि॒ति त॒वः – त॒रम् । इति॑ । आ॒ह । 5 (50)

**TS 5.1.2.2**

यो॒गे॒यो॒ग ए॒वैनं॑ यु॒ङ्क्ते॒ वा॒जे॒वा॒जे ह॒वाम॒ह इ॒त्या॒हा॒न्नं वै॑ वा॒जो–  
ऽन्न॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे स॒खाय॑ इ॒न्द्रमू॒तय॑ इ॒त्या॒हे॒न्द्रि॒यमे॒वाव॑ रु॒न्धे  
ऽग्नि॑र्दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑त॒ तं प्र॒जाप॑ति॒रन्व॑वि॒न्दत् प्रा॒जाप॑त्योऽश्वो  
ऽश्वे॑न॒ सं भ॑र॒त्यनु॑वि॒त्यै पा॒पव॑स्य॒सं वा॑ ए॒तत् क्रि॑यते॒ यच्छे॑य॒सा  
च पा॒पीय॑सा च स॒मानं॑ क॒र्म कु॑र्वन्ति॒ पा॒पीया॑न्.– [ ] 6

**TS 5.1.2.2 - Padam**

यो॒गे॒यो॒ग इति॑ यो॒गे – यो॒गे । ए॒व । ए॒नम् । यु॒ङ्क्ते॒ वा॒जे॒वा॒ज इति॑  
वा॒जे – वा॒जे । ह॒वाम॒हे । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्नम् । वै । वा॒जः ।  
अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । स॒खायः॑ । इ॒न्द्रम् । ऊ॒तयै॑ । इति॑ ।  
आ॒ह । इ॒न्द्रि॒यम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒ग्निः । दे॒वेभ्यः॑ ।  
नि॒लाय॑त । तम् । प्र॒जाप॑ति॒रिति॑ प्र॒जा–प॑तिः । अ॒न्विति॑ । अ॒वि॒न्दत् ।  
प्रा॒जाप॑त्य इति॑ प्रा॒जा – प॑त्यः । अ॒श्वः । अ॒श्वेन॑ । स॒मिति॑ । भ॑रति॒ ।

अनु॒वित्त्वा॑ इत्यनु॒ – वि॒त्त्यै॑ । पा॒पव॒स्यस॒मिति॑ पाप – व॒स्यस॒म् ।  
वै । ए॒तत् । क्रि॒यते॑ । यत् । श्रेय॑सा । च॒ । पापी॑यसा । च॒ ।  
स॒मा॒नम् । क॒र्म । कु॒र्वन्ति॑ । पापी॑यान् । 6 (50)

**TS 5.1.2.3**

ह्य॒श्वाद्-ग॒र्दभो॑ऽश्वं॒ पूर्वं॑ नयन्ति पापवस्य-सस्य व्यावृ॑त्त्यै  
तस्मा॒च्छ्रेया॑ऽसं॒ पापी॑यान् पश्चादन्वेति॑ बहु॒र्वे भव॑तो भ्रातृ॒व्यो  
भव॑तीव खलु॒ वा ए॒ष यो॑ऽग्निं चि॒नुते॑ वज्र्यश्वः॑ प्र॒तूर्व॒न्नेह्य॑व-  
क्राम॒न्न-श॑स्तीरित्याह वज्रै॒णैव॑ पाप्मानं॑ भ्रातृ॒व्यम॑व क्रामति  
रु॒द्रस्य॑ गा॒णप॒त्यादि॒त्याह॑ रौ॒द्रा वै प॒शवो॑ रु॒द्रादे॒व- [ ] 7

**TS 5.1.2.3 - Padam**

हि । अ॒श्वात् । ग॒र्दभः॑ । अ॒श्वम् । पूर्॒वम् । न॒यन्ति॑ । पा॒पव॒स्यस॒स्येति॑  
पाप – व॒स्यस॒स्य । व्यावृ॑त्त्या इति वि – आ॒वृ॒त्त्यै॑ । तस्मा॒त् ।  
श्रेया॑ऽसम् । पापी॑यान् । प॒श्चात् । अ॒न्विति॑ । ए॒ति । बहुः॑ । वै ।  
भव॑तः । भ्रातृ॒व्यः । भव॑ति । इ॒व । खलु॑ । वै । ए॒षः । यः ।  
अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । वज्री॑ । अ॒श्वः । प्र॒तूर्व॒न्निति॑ प्र – तूर्व॒न् । ए॒ति ।

इ॒हि । अ॒व॒क्राम॑न्नित्य॒व – क्राम॑न् । अ॒श॒स्तीः । इति॑ । आ॒ह । वज्रे॑ण  
। ए॒व । पा॒प्मान॑म् । भ्रातृ॑व्यम् । अ॒वेति॑ । क्राम॑ति । रु॒द्रस्य॑ ।  
गा॒णप॑त्यादि॒ति गा॒ण – प॒त्यात् । इति॑ । आ॒ह । रौ॒द्राः । वै । प॒शवः॑ ।

रु॒द्रात् । ए॒व । 7 (50)

**TS 5.1.2.4**

प॒शून् नि॒र्या॒च्याऽऽत्म॑ने॒ कर्म॑ कुरु॒ते पू॒ष्णा स॒युजा॑ स॒हेत्या॑ह पू॒षा  
वा अ॒ध्व॒नाꣳ स॒न्नेता॑ सम॒ष्ट्यै॑ पु॒रीषा॑यतनो वा ए॒ष यद॒ग्निर॑ङ्गि॒रसो॑  
वा ए॒तम॑ग्रे दे॒वता॑नाꣳ सम॒भर॑न् पृथि॒व्याः स॒धस्था॑द॒ग्निं पु॒रीष्य॑-  
म॒ङ्गिर॑स्व-द॒च्छेही॑त्याह सा॒यत॑नमे॒वैनं॑ दे॒वता॑भिः सं भ॒रत्य॑ग्निं  
पु॒रीष्य॑-म॒ङ्गिर॑स्व-द॒च्छेम॑ इत्या॒ह येन॑- [ ] 8

**TS 5.1.2.4 - Padam**

प॒शून् । नि॒र्या॒च्येति॑ निः – या॒च्य । आ॒त्म॒ने॑ । कर्म॑ । कु॒रु॒ते । पू॒ष्णा ।  
स॒युजे॑ति स-यु॒जा । स॒ह । इति॑ । आ॒ह । पू॒षा । वै । अ॒ध्व॒नाम् ।  
सं॒नेते॑ति सं – ने॒ता । सम॑ष्ट्या इति सं – अ॒ष्ट्यै॑ । पु॒रीषा॑यतन इति  
पु॒रीष॑ – आ॒यत॑नः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । अ॒ङ्गिर॑सः । वै ।

ए॒तम् । अ॒ग्रे । दे॒वता॑नाम् । स॒मि॒ति । अ॒भ॒रन् । पृ॒थि॒व्याः ।  
स॒ध॒स्था॒दि॒ति॑ स॒ध – स्था॒त् । अ॒ग्नि॒म् । पु॒री॒ष्यम् । अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् ।  
अ॒च्छ । इ॒हि । इ॒ति । आ॒ह । सा॒य॒त॒न॒मि॒ति॑ स – आ॒य॒त॒न॒म् ।  
ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भिः । स॒मि॒ति । भ॒र॒ति । अ॒ग्नि॒म् । पु॒री॒ष्यम् ।  
अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । अ॒च्छ । इ॒मः । इ॒ति । आ॒ह । ये॒न । 8 (50)

**TS 5.1.2.5**

स॒ङ्ग॒च्छ॒ते॒ वा॒ज॒मे॒वा॒स्य॑ वृ॒ङ्क्ते॑ प्र॒जा॒प॒त॒ये॒ प्र॒ति॒प्रो॒च्या॒ग्निः॑ स॒म्भृ॒त्य  
इ॒त्या॒हु॒रि॒यं॑ वै प्र॒जा॒प॒ति॒स्त॒स्या॑ ए॒त॒च्छ्रो॒त्रं॑ य॒द्वल्मी॒को॒ऽग्निं॑ पु॒री॒ष्य-  
म॒ङ्गि॒र॒स्वद्-भ॒रि॒ष्या॒म॒ इति॑ वल्मी॒क॒व॒पा॒मु॒प॒ तिष्ठ॑ते सा॒क्षा॒दे॒व  
प्र॒जा॒प॒त॒ये॒ प्र॒ति॒प्रो॒च्या॒ऽग्निं॑ सं भ॒र॒त्य॒ग्निं॑ पु॒री॒ष्य-म॒ङ्गि॒र॒स्वद्-भ॒राम्  
इ॒त्या॒ह॒ ये॒न॑ सं॒ग॒च्छ॒ते॒ वा॒ज॒मे॒वा॒स्य॑ वृ॒ङ्क्ते॑ ऽन्व॒ग्नि॒रु॒ष॒सा॒म॒ग्र- [ ] 9

**TS 5.1.2.5 - Padam**

सं॒ग॒च्छ॒त॒ इति॑ सं – ग॒च्छ॒ते । वा॒ज॒म् । ए॒व । अ॒स्य॑ । वृ॒ङ्क्ते॑ ।  
प्र॒जा॒प॒त॒य॒ इति॑ प्र॒जा-प॒त॒ये । प्र॒ति॒प्रो॒च्ये॒ति॑ प्र॒ति – प्रो॒च्य॑ । अ॒ग्निः॑ ।

संभृत्य॑ इति॑ सं – भृत्यः॑ । इति॑ । आहुः॑ । इयम् । वै । प्रजापतिरिति॑  
 प्रजा-पतिः॑ । तस्याः॑ । एतत् । श्रोत्रम्॑ । यत् । वल्मीकः॑ । अग्निम् ।  
 पुरीष्यम्॑ । अङ्गिरस्वत् । भरिष्यामः॑ । इति॑ । वल्मीकवपामिति॑  
 वल्मीक – वपाम् । उपेति॑ । तिष्ठते॑ । साक्षादिति॑ स-अक्षात् । एव ।  
 प्रजापतय॑ इति॑ प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्येति॑ प्रति – प्रोच्य ।  
 अग्निम् । समिति॑ । भरति॑ । अग्निम् । पुरीष्यम्॑ । अङ्गिरस्वत् ।  
 भरामः॑ । इति॑ । आह । येन॑ । संगच्छत॑ इति॑ सं-गच्छते॑ । वाजम् ।  
 एव । अस्य॑ । वृद्धे॑ । अन्विति॑ । अग्निः॑ । उषसाम्॑ । अग्रम् । 9 (50)

**TS 5.1.2.6**

मख्यदित्याहा-नुख्यात्या॑ आगत्य॑ वाज्यद्ध्वन॑ आक्रम्य॑ वाजिन्  
 पृथिवीमित्याहे॑ च्छत्येवैनं॑ पूर्वया॑ विन्दत्युत्तरया॑ द्वाभ्यामा॑ क्रमयति॑  
 प्रतिष्ठित्या॑ अनुरूपाभ्यां॑ तस्मादनुरूपाः॑ पशवः॑ प्रजायन्ते॑ द्यौस्ते॑ पृष्ठं  
 पृथिवी॑ सधस्थमित्याहै॑भ्यो वा एतं॑ लोकेभ्यः॑ प्रजापतिः॑ समैरयद्  
 रूपमेवास्यै-तन्महिमानं॑ व्याचष्टे॑ वज्री॑ वा ( ) एष॑ यदश्नो

दद्-भिरन्यतोदद्भ्यो भूयां लोमभिरुभयादद्भ्यो यं द्विष्यात्  
तमधस्पदं ध्यायेद्-वज्रेणैवैनं स्तृणुते ॥ 10

**TS 5.1.2.6 - Padam**

अख्यत् । इति । आह । अनुख्यात्या इत्यनु - ख्यात्यै ।  
आगत्येत्या - गत्य । वाजी । अद्ध्वनः । आक्रम्येत्या - क्रम्य ।  
वाजिन् । पृथिवीम् । इति । आह । इच्छति । एव । एनम् । पूर्वया ।  
विन्दति । उत्तरयेत्युत् - तरया । द्वाभ्याम् । एति । क्रमयति ।  
प्रतिष्ठित्या इति प्रति - स्थित्यै । अनुरूपाभ्यामित्यनु - रूपाभ्याम् ।  
तस्मात् । अनुरूपा इत्यनु-रूपाः । पशवः । प्रेति । जायन्ते । द्यौः ।  
ते । पृष्ठम् । पृथिवी । सधस्थमिति सध - स्थम् । इति । आह ।  
एभ्यः । वै । एतम् । लोकेभ्यः । प्रजापतिरिति प्रजा - पतिः ।  
समिति । ऐरयत् । रूपम् । एव । अस्य । एतत् । महिमानम् ।  
व्याचष्ट इति वि - आचष्टे । वज्री । वै ( ) । एषः । यत् । अश्वः ।  
दद्विरिति दत् - भिः । अन्यतोदद्भ्य इत्यन्यतोदत्-भ्यः । भूयान् ।  
लोमभिरिति लोम-भिः । उभयादद्भ्य इत्युभयादत् - भ्यः । यम् ।



द्वि॒ष्यात् । तम् । अ॒ध॒स्प॒द॒मि॒त्य॒धः॑ – प॒दम् । ध्या॒ये॒त् । व॒ज्रे॒ण । ए॒व ।  
ए॒नम् । स्तृ॒णु॒ते ॥ 10 (67) (आ॒ह – पा॒पी॒या॒न् – रु॒द्रा॒दे॒व – ये॒ना –  
ऽग्रं॑ – वँ॒ज्री॑ वै – स॒प्त द॑श च) (A2)

**TS 5.1.3.1**

उ॒त्क्रा॒मो-द॒क्र॒मी॒दि॒ति॒ द्वा॒भ्या॒मु॒त्क्र॒म॒य॒ति॒ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ अ॒नु॒रू॒पा॒भ्यां॑  
त॒स्मा॒द॒नु॒रू॒पाः॑ प॒श॒वः॑ प्र॒जा॒य॒न्ते॒ ऽप॒ उप॑ सृ॒ज॒ति॒ यत्र॑ वा आ॒प  
उ॒प ग॒च्छ॒न्ति॒ तदो॑ष॒धयः॑ प्र॒ति ति॑ष्ठ॒न्त्यो॑ष॒धीः॑ प्र॒ति॒ति॑ष्ठ॒न्तीः॑ प॒श॒वो॑ऽनु  
प्र॒ति ति॑ष्ठ॒न्ति॒ प॒शून्॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञं यँ॑ज॒मानो॑ यज॒मानं॑ प्र॒जा॒स्त॒स्मा॒द॒प  
उ॒प सृ॒ज॒ति॒ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॒ यद॑ध्व॒र्यु-र॒न॒ग्ना॒वा॒हु॒तिं॑ जु॒हु॒या॒द॒न्धो॑

ऽध्व॒र्युः- [ ] 11

**TS 5.1.3.1 - Padam**

उ॒दि॒ति॒ । क्रा॒म । उ॒दि॒ति॒ । अ॒क्र॒मी॒त् । इ॒ति॒ । द्वा॒भ्या॒म् । उ॒दि॒ति॒ ।  
क्र॒म॒य॒ति॒ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इ॒ति॒ प्र॒ति॒ – स्थि॒त्यै॒ ।  
अ॒नु॒रू॒पा॒भ्या॒मि॒त्य॒नु॒-रू॒पा॒भ्या॒म् । त॒स्मा॒त् । अ॒नु॒रू॒पा॒ इ॒त्य॒नु॒-रू॒पाः॑ ।  
प॒श॒वः॑ । प्रे॒ति॒ । जा॒य॒न्ते॒ । अ॒पः॑ । उ॒पे॒ति॒ । सृ॒ज॒ति॒ । यत्र॑ । वै ।

आपः । उपगच्छन्तीत्युप – गच्छन्ति । तत् । ओषधयः । प्रतीति ।  
 तिष्ठन्ति । ओषधीः । प्रतितिष्ठन्तीरिति प्रति – तिष्ठन्तीः । पशवः ।  
 अनु । प्रतीति । तिष्ठन्ति । पशून् । यज्ञः । यज्ञम् । यजमानः ।  
 यजमानम् । प्रजा इति प्र-जाः । तस्मात् । अपः । उपेति । सृजति ।  
 प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यत् । अद्ध्वर्युः । अनग्नौ ।  
 आहुतिमित्या – हुतिम् । जुहुयात् । अन्धः । अद्ध्वर्युः । 11 (50)

### **TS 5.1.3.2**

स्याद्-रक्षाँसि यज्ञं हन्युर्.हिरण्यमुपास्य जुहोत्यग्निवत्येव  
 जुहोति नान्धो-ऽद्ध्वर्युर्भवति न यज्ञं रक्षाँसि घ्नन्ति जिघर्म्यग्निं  
 मनसा घृतेनेत्याह मनसा हि पुरुषो यज्ञमभिगच्छति प्रतिक्ष्यन्तं  
 भुवनानि विश्वेत्याह सर्वं ह्येष प्रत्यङ् क्षेति पृथुं तिरश्चा वयसा  
 बृहन्तमित्याहाऽल्पो ह्येष जातो महान् –[ ] 12

### **TS 5.1.3.2 - Padam**

स्यात् । रक्षाँसि । यज्ञम् । हन्युः । हिरण्यम् ।  
 उपास्येत्युप – अस्य । जुहोति । अग्निवतीत्यग्नि – वति । एव ।

जु॒हो॒ति । न । अ॒न्धः । अ॒ध्व॒र्युः । भ॒वति । न । य॒ज्ञम् । र॒क्षा॒सि ।  
 घ्न॒न्ति । जि॒घर्मि॑ । अ॒ग्निम् । म॒नसा॑ । घृ॒तेन॑ । इति॑ । आ॒ह । म॒नसा॑ ।  
 हि । पु॒रुषः॑ । य॒ज्ञम् । अ॒भिगच्छ॑तीत्य॒भि – गच्छ॑ति । प्र॒तिक्ष्य॑न्तमि॒ति॑  
 प्र॒ति – क्ष्य॑न्तम् । भु॒वनानि॑ । वि॒श्वा । इति॑ । आ॒ह । स॒र्वम् । हि ।  
 ए॒षः । प्र॒त्यङ् । क्षेति॑ । पृ॒थुम् । ति॒रश्वा । व॒यसा॑ । बृ॒हन्तम् । इति॑ ।  
 आ॒ह । अ॒ल्पः । हि । ए॒षः । जा॒तः । म॒हान् । 12 (50)

### **TS 5.1.3.3**

भ॒वति॑ व्य॒चिष्ठ॑म॒न्नं र॒भसं॑ वि॒दान॑मि॒त्याहा॑ ऽन्न॒मेवा॑ऽस्मै॑ स्व॒दय॑ति  
 स॒र्वम॑स्मै॑ स्व॒दते॑ य ए॒वं वे॒दा ऽऽ\*त्वा॑ जि॒घर्मि॑ व॒चसा॑ घृ॒तेने॑त्या॒ह  
 तस्मा॑द्-यत् पु॒रुषो॑ म॒नसा॑-ऽभि॒गच्छ॑ति तद्-वा॒चा व॑दत्य॒ रक्ष॑सेत्या॒ह  
 र॒क्षसा॑मप॒हत्यै॑ म॒र्यश्रीः॑ स्पृ॒हय॑द्-व॒र्णो अ॒ग्निरि॑त्या॒हा-प॑चि॒तिमे॒वा-  
 ऽस्मिन्॑ दधा॒त्य-प॑चि॒तिमान्॑ भ॒वति॑ य ए॒वं -[ ] 13

### **TS 5.1.3.3 - Padam**

भ॒वति॑ । व्य॒चिष्ठ॑म् । अ॒न्नम् । र॒भस॑म् । वि॒दान॑म् । इति॑ । आ॒ह ।  
 अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒स्मै । स्व॒दय॑ति । स॒र्वम् । अ॒स्मै । स्व॒दते॑ । यः ।

ए॒वम् । वे॒द । ए॒ति । त्वा॒ । जि॒घ॒र्मि॒ । व॒च॒सा । घृ॒तेन॑ । इ॒ति । आ॒ह॒ ।  
 तस्मा॑त् । यत् । पु॒रुषः॑ । म॒न॒सा । अ॒भि॒ग॒च्छ॒तीत्य॑भि – ग॒च्छ॑ति ।  
 तत् । वा॒चा । व॒द॒ति॒ । अ॒रक्ष॑सा॒ । इ॒ति । आ॒ह॒ । रक्ष॑साम् । अ॒प॒ह॒त्या  
 इत्य॑प – ह॒त्यै । म॒र्य॑श्री॒रिति॑ म॒र्य॑ – श्रीः॑ । स्पृ॒ह॒य॒द्वर्ण॑ इति॑  
 स्पृ॒ह॒य॒त्-वर्णः॑ । अ॒ग्निः । इ॒ति । आ॒ह॒ । अ॒प॒चि॒ति॒मित्य॑प-चि॒तिम् ।  
 ए॒व । अ॒स्मिन् । द॒धा॒ति॒ । अ॒प॒चि॒ति॒मा॒नित्य॑प॒चि॒ति॒ – मा॒न् । भ॒व॒ति॒ ।

यः । ए॒वम् । 13 (50)

#### **TS 5.1.3.4**

वे॒द॑ म॒न॒सा॒ त्वै॑ ता॒माप्नु॑म॒र्ह॒ति॒ या॒म॒ध्व॒र्युर॑-न॒ग्ना॒वा॒हु॒तिं॑ जु॒हो॒ति॒  
 म॒न॒स्व॒तीभ्यां॑ जु॒हो॒त्या॒हु॒त्यो॒रा॒प्त्यै॑ द्वा॒भ्यां॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॑ य॒ज्ञ॒मु॒खे॑ य॒ज्ञ॒मु॒खे॑  
 वै क्रि॒य॒मा॒णे॑ य॒ज्ञ॒ञ् रक्षा॑ञ् सि जिघाञ् स॒न्त्ये॒त॒र्हि॒ ख॒लु॒ वा॒ ए॒त॒द्-  
 य॒ज्ञ॒मु॒खं॑ य॒र्ह्ये॒न॒दा॒हु॒ति॒र॒श्नु॒ते॒ परि॑ लि॒ख॒ति॒ रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्यै॑ ति॒सृ॒भिः॑  
 परि॑ लि॒ख॒ति॒ त्रि॒वृ॒द्धा॑ अ॒ग्नि॒र्या॒वा॒ने॒वा-ऽग्नि॑स्तस्मा॒द्-रक्षा॑ञ् स्य॒प  
 ह॒न्ति- [ ] 14

**TS 5.1.3.4 - Padam**

वेद॑ । मन॑सा । तु॒ । वै । ताम् । आप्तु॑म् । अ॒र्ह॒ति॒ । याम् ।  
अ॒ध्व॒र्युः । अ॒न॒ग्नौ । आहु॑ति॒मित्या॑ – हु॒तिम् । जु॒होति॑ ।  
मन॑स्वतीभ्याम् । जु॒होति॑ । आहु॑त्यो॒रित्या॑ – हू॒त्योः । आप्त्यै॑ ।  
द्वाभ्या॑म् । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑ – स्थि॒त्यै । य॒ज्ञमु॒खे य॒ज्ञमुख॑ इति॑  
य॒ज्ञमु॒खे – य॒ज्ञमु॒खे । वै । क्रि॒यमा॑णे । य॒ज्ञम् । रक्षा॑ँसि ।  
जिघा॑ँस॒न्ति । ए॒तर्हि॑ । खलु॑ । वै । ए॒तत् । य॒ज्ञमु॒खमि॑ति  
य॒ज्ञ – मु॒खम् । यर्हि॑ । ए॒नत् । आहु॑ति॒रित्या॑ – हु॒तिः । अ॒श्नु॒ते ।  
परी॑ति । लि॒ख॒ति । रक्ष॑साम् । अप॑ह॒त्या इ॒त्यप॑ – ह॒त्यै । ति॒सृभि॑रिति॑  
ति॒सृ – भिः । परी॑ति । लि॒ख॒ति । त्रि॒वृदि॑ति त्रि॑ – वृत् । वै । अ॒ग्निः ।  
यावा॑न् । ए॒व । अ॒ग्निः । तस्मा॑त् । रक्षा॑ँसि ।  
अपे॑ति । ह॒न्ति । 14 (50)

**TS 5.1.3.5**

गाय॑त्रिया॒ परि॑ लि॒ख॒ति तेजो॑ वै गाय॑त्री तेज॑सै॒वैनं॑ परि॑गृह्णाति॒ त्रिष्टु॑भा  
परि॑ लि॒ख॒तीन्द्रि॑यं वै त्रिष्टु॑गिन्द्रि॒येणै॒वैनं॑ परि॑ गृह्णात्यनु॒ष्टुभा॑ परि॑

लिखत्यनुष्टुप् सर्वाणि छन्दांसि परिभूः पर्याप्त्यै मद्ध्यतोऽनुष्टुभा  
वाग्वा अनुष्टुप् तस्मान् मद्ध्यतो वाचा वदामो गायत्रिया प्रथमया परि  
लिखत्यथा-ऽनुष्टुभाऽथ त्रिष्टुभा तेजो वै गायत्री ( ) यज्ञो  
ऽनुष्टुगिन्द्रियं त्रिष्टुप् तेजसा चैवेन्द्रियेण चोभयतो यज्ञं परि

गृह्णाति ॥ 15

**TS 5.1.3.5 - Padam**

गायत्रिया । परीति । लिखति । तेजः । वै । गायत्री । तेजसा । एव ।  
एनम् । परीति । गृह्णाति । त्रिष्टुभा । परीति । लिखति । इन्द्रियम् ।  
वै । त्रिष्टुक् । इन्द्रियेण । एव । एनम् । परीति । गृह्णाति ।  
अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । परीति । लिखति । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् ।  
सर्वाणि । छन्दांसि । परिभूरिति परि – भूः । पर्याप्त्या इति  
परि – आप्त्यै । मद्ध्यतः । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । वाक् । वै ।  
अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । तस्मात् । मद्ध्यतः । वाचा । वदामः ।  
गायत्रिया । प्रथमया । परीति । लिखति । अथ ।  
अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । अथ । त्रिष्टुभा । तेजः । वै । गायत्री ( ) ।

य॒ज्ञः । अ॒नु॒ष्टु॒गित्य॑नु – स्तुक् । इ॒न्द्रि॒यम् । त्रि॒ष्टुप् । तेज॑सा । च॒ ।  
ए॒व । इ॒न्द्रि॒येण॑ । च॒ । उ॒भय॑तः । य॒ज्ञम् । परी॑ति । गृ॒ह्णा॒ति ॥ 15 (63)

(अ॒न्धो॑ऽद॒ध्वर्यु॑ – म॒हान् – भ॑वति य ए॒व॑ – ह॑न्ति –

त्रि॒ष्टु॒भा तेजो॑ वै गा॒य॒त्री – त्रयो॑दश च) (A3)

**TS 5.1.4.1**

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒स॒व इति॑ ख॒नति॑ प्र॒सू॒त्या अथो॑ धू॒ममे॒वैतेन॑  
ज॒नय॑ति ज्योति॑ष्मन्तं त्वा॒ग्ने सु॒प्रती॑क॒मित्या॑ह ज्योति॑रे॒वैतेन॑ ज॒नय॑ति  
सो॒ऽग्नि॑र्जा॒तः प्र॒जाः शु॒चाऽऽर्प॑यत् तं दे॒वा अ॒र्ध॒र्चेना॑-श॒मय॑ज्छि॒वं  
प्र॒जाभ्यो॑ऽहि॒ं स॒न्त॒मित्या॑ह प्र॒जाभ्य॑ ए॒वैन॑ं श॒मय॑ति द्वाभ्यां॑ ख॒नति॑  
प्रति॑ष्ठित्या अ॒पां पृ॒ष्ठम॒सीति॑ पु॒ष्कर॑पर्ण॒मा – [ ] 16

**TS 5.1.4.1 - Padam**

दे॒वस्य॑ । त्वा । स॒वि॒तुः । प्र॒स॒व इति॑ प्र – स॒वे । इति॑ । ख॒न॒ति ।  
प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र – सू॒त्यै । अथो॑ इति॑ । धू॒मम् । ए॒व । ए॒तेन॑ ।  
ज॒न॒य॒ति । ज्योति॑ष्मन्तम् । त्वा । अ॒ग्ने । सु॒प्रती॑क॒मिति॑  
सु – प्र॒ती॒कम् । इति॑ । आ॒ह । ज्योतिः॑ । ए॒व । ए॒तेन॑ ।

जन॒यति॑ । सः । अ॒ग्निः । जा॒तः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । शु॒चा ।  
आ॒र्पय॑त् । तम् । दे॒वाः । अ॒र्ध॒र्चे॒नेत्य॑र्ध – ऋ॒चेन॑ । अ॒शम॑यन् ।  
शि॒वम् । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒भ्यः । अहि॑ँसन्तम् । इति॑ । आ॒ह ।  
प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र – जा॒भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । श॒मय॑ति । द्वाभ्या॑म् ।  
ख॒नति॑ । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै । अ॒पाम् । पृ॒ष्ठम् । अ॒सि ।  
इति॑ । पु॒ष्कर॑पर्णमिति॑ पु॒ष्कर – पर्ण॑म् । एति॑ । 16 (50)

#### **TS 5.1.4.2**

हर॑त्यपांँ वा ए॒तत् पृ॒ष्ठं य॑त् पु॒ष्कर॑पर्णँ॑ रू॒पेणै॒वैन॑दा हरति॑  
पु॒ष्कर॑पर्णे॒न सं भ॑रति॒ योनि॑र्वा अ॒ग्नेः पु॒ष्कर॑पर्णँ॑ स॒योनि॑मे॒वाग्नि॑ँ  
संभ॑रति॒ कृष्णा॑जि॒नेन॑ संभ॑रति॒ यज्ञो॑ वै कृ॒ष्णाजि॒नं य॑ज्ञे॒नैव॑ य॒ज्ञँ  
संभ॑रति॒ यद् ग्रा॒म्याणां॑ प॒शूनां॑ च॒र्मणा॑ संभ॑रेद् ग्रा॒म्यान्  
प॒शूञ्छु॑चा॒र्पये॑त् कृष्णा॑जि॒नेन॑ संभ॑र॒त्यार॑ण्या॒नेव॑ प॒शू- [ ] 17

#### **TS 5.1.4.2 - Padam**

हर॑ति । अ॒पाम् । वै । ए॒तत् । पृ॒ष्ठम् । यत् । पु॒ष्कर॑पर्णमिति॑  
पु॒ष्कर – पर्ण॑म् । रू॒पेण॑ । ए॒व । ए॒नत् । एति॑ । हर॑ति ।



पुष्कर॑पर्णे॒नेति॑ पुष्कर॑ – पर्णे॒न । समि॑ति । भर॑ति । योनिः॑ । वै ।  
 अग्नेः॑ । पुष्कर॑पर्णमि॑ति पुष्कर॑ – पर्ण॑म् । सयो॑निमि॒ति स-यो॑निम् ।  
 ए॒व । अ॒ग्निम् । समि॑ति । भर॑ति । कृष्णा॑जिने॒नेति॑ कृष्ण-अ॒जिने॑न ।  
 समि॑ति । भर॑ति । य॒ज्ञः । वै । कृष्णा॑जिनमि॑ति कृष्ण॑ – अ॒जिन॑म् ।  
 य॒ज्ञेन॑ । ए॒व । य॒ज्ञम् । समि॑ति । भर॑ति । यत् । ग्राम्या॑णाम् ।  
 प॒शूनाम् । चर्म॑णा । संभ॑रेदि॒ति सं – भ॑रेत् । ग्राम्या॑न् । प॒शून् ।  
 शु॒चा । अ॒र्पये॑त् । कृष्णा॑जिने॒नेति॑ कृष्ण॑ – अ॒जिने॑न । समि॑ति ।  
 भर॑ति । आ॒रण्यान् । ए॒व । प॒शून् । 17 (50)

**TS 5.1.4.3**

ज्छु॑चाऽर्प॑यति॒ तस्मा॑त् स॒माव॑त् प॒शूनां॑ प्र॒जाय॑मानाना-मा॒रण्याः॑  
 प॒शवः॑ कनी॑याऽसः शु॒चा ह्य॑ता लो॒मतः॑ संभ॑रत्यतो ह्य॒स्य मे॑द्ध्यं  
 कृष्णा॑जिनं च पुष्कर॑पर्णं च स॒ स्तृ॑णाती॒यं वै कृष्णा॑जिनम॒सौ  
 पुष्कर॑पर्ण-मा॒भ्या-मे॒वैन-मु॑भयतः परि॑गृह्णात्य-ग्नि॑र्दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑त  
 तम॑थ॒र्वा-ऽन्व॑पश्य॒दथ॑र्वा त्वा प्र॒थमो॑ नि॒रम॑न्थद॒ग्न इ॒त्या- [ ] 18

**TS 5.1.4.3 - Padam**

शु॒चा । अ॒र्प॒य॒ति॒ । तस्मा॑त् । स॒मा॒व॒त् । प॒शूना॑म् । प्र॒जाय॑मानानामि॒ति॒  
प्र-जाय॑मानानाम् । आ॒र॒ण्याः । प॒श॒वः । क॒नीया॑ऽसः । शु॒चा । हि ।  
ऋ॒ताः । लो॒म॒तः । स॒मि॒ति॒ । भ॒र॒ति॒ । अ॒तः । हि । अ॒स्य॒ । मे॒द्ध्य॑म् ।  
कृ॒ष्णाजि॒नमि॑ति कृष्ण - अ॒जि॒नम् । च । पु॒ष्कर॒पर्णमि॑ति  
पु॒ष्कर - पर्ण॑म् । च । स॒मि॒ति॒ । स्तृ॒णा॒ति॒ । इ॒यम् । वै ।  
कृ॒ष्णाजि॒नमि॑ति कृष्ण - अ॒जि॒नम् । अ॒सौ । पु॒ष्कर॒पर्णमि॑ति  
पु॒ष्कर - पर्ण॑म् । आ॒भ्याम् । ए॒व । ए॒नम् । उ॒भय॑तः । प॒री॒ति॒ ।  
गृ॒ह्णा॒ति॒ । अ॒ग्निः । दे॒वेभ्यः॑ । नि॒ला॒य॒त॒ । तम् । अ॒थ॒र्वा । अ॒न्वि॒ति॒ ।  
अ॒प॒श्य॒त् । अ॒थ॒र्वा । त्वा । प्र॒थ॒मः । नि॒रि॒ति॒ । अ॒म॒न्थ॒त् । अ॒ग्ने॒ ।  
इ॒ति॒ । 18 (50)

**TS 5.1.4.4**

-ह॒ य ए॒वैन॑म॒न्वप॑श्यत् ते॒नै॒वैन॑ सं॒भर॑ति त्वा॒म॒ग्ने पु॒ष्करा॑दधीत्याह  
पु॒ष्कर॒पर्णे ह्ये॒नमु॑प॒श्रित॑-म॒वि॒न्द॒त् तमु॑ त्वा द॒द्ध्य॑ङ्गु॒षिरि॑त्याह

द॒द्ध्य॒ङ्वा आ॒थर्व॒ण-स्ते॒ज॒स्व्यासी॒त् तेज॑ ए॒वास्मिन् द॒धाति॑ त॒म्  
त्वा पा॒थ्यो वृ॒षेत्या॑ह॒ पूर्व॑मे॒वोदि॒त-मु॒त्तरे॑णा॒भि गृ॑णाति - [ ] 19

**TS 5.1.4.4 - Padam**

आ॒ह । यः । ए॒व । ए॒नम् । अ॒न्वप॑श्य॒दित्य॑नु-अ॒पश्य॑त् । तेन॑ । ए॒व ।  
ए॒नम् । स॒मिति॑ । भ॒रति॑ । त्वा॒म् । अ॒ग्ने । पु॒ष्करा॑त् । अधी॑ति ।  
इति॑ । आ॒ह । पु॒ष्कर॒पर्ण॑ इति॑ पु॒ष्कर॑ - पर्णे॑ । हि । ए॒नम् ।  
उ॒पश्रि॑त॒मित्यु॑प - श्रि॒तम् । अ॒विन्द॑त् । तम् । उ॒ । त्वा । द॒द्ध्यङ् ।  
ऋ॒षिः । इति॑ । आ॒ह । द॒द्ध्यङ् । वै । आ॒थर्व॒णः । ते॒ज॒स्वी ।  
आ॒सीत् । तेजः॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् । द॒धाति॑ । तम् । उ॒ । त्वा ।  
पा॒थ्यः । वृ॒षा॑ । इति॑ । आ॒ह । पूर्॒वम् । ए॒व । उ॒दि॒तम् ।  
उ॒त्तरे॑णे॒त्युत् - तरे॑ण । अ॒भीति॑ । गृ॒णाति॑ । 19 (50)

**TS 5.1.4.5**

च॒त॒सृभिः॑ सं॒भर॑ति च॒त्वारि॑ छ॒न्दा॒सि॑ छ॒न्दो॒भिरे॒व गा॑य॒त्रीभिर्ब्रा॑ह्म॒णस्य॑  
गा॒य॒त्रो हि ब्रा॑ह्म॒ण-स्त्रि॒ष्टुग्भी॑ रा॒ज॒न्यस्य॑ त्रै॒ष्टुभो॑ हि रा॒ज॒न्यो यं  
का॒मये॑त॒ वसी॑यान्थ्-स्या॒दित्यु॑भ॒यीभि॑स्त॒स्य सं॒भरे॑त् तेज॑श्चै॒वाऽस्मा॑

इन्द्रि॒यं च॑ स॒मीची॑ दधात्य॒ष्टाभिः॑ सं॒भर॑त्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री गाय॑त्रो  
 ऽग्नि॒र्यावा॑ने॒वाऽग्नि॑स्त॒ सं॒भर॑ति॒ सीद॑ हो॒तरि॑त्या- ( ) -ह दे॒वता॑  
 ए॒वास्मै॑ स॒ साद॑यति॒ नि हो॑तेति॒ मनु॑ष्यान्त् स॒ सीद॑स्वेति॒  
 वया॑सि॒ जनि॑ष्वा हि जे॒न्यो अ॒ग्रे अ॒ह्नामि॑त्याह दे॒व मनु॑ष्याने॒वाऽस्मै॑  
 स॒सन्ना॑न् प्र॒जन॑यति ॥ 20

**TS 5.1.4.5 - Padam**

च॒त॒सृ॒भि॒रिति॑ च॒त॒सृ-भिः॑ । स॒मि॒ति । भ॒र॒ति । च॒त्वा॒रि । छ॒न्दा॑सि ।  
 छ॒न्दा॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः-भिः॑ । ए॒व । गा॒य॒त्रीभिः॑ । ब्रा॒ह्म॒णस्य॑ । गा॒य॒त्रः ।  
 हि । ब्रा॒ह्म॒णः । त्रि॒ष्टु॒ग्भि॒रिति॑ त्रि॒ष्टुक् - भिः॑ । रा॒ज॒न्यस्य॑ । त्रै॒ष्टु॒भः ।  
 हि । रा॒ज॒न्यः । यम् । का॒मये॑त । व॒सी॒यान् । स्या॒त् । इति॑ ।  
 उ॒भयी॑भिः । तस्य॑ । स॒मि॒ति । भ॒रेत् । तेजः॑ । च । ए॒व । अ॒स्मै ।  
 इन्द्रि॒यम् । च । स॒मीची॑ इति॑ । द॒धा॒ति । अ॒ष्टाभिः॑ । स॒मि॒ति ।  
 भ॒र॒ति । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा - अ॒क्ष॒रा । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्रः । अ॒ग्निः ।  
 या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तम् । स॒मि॒ति । भ॒र॒ति । सीद॑ । हो॒तः ।  
 इति॑ ( ) । आ॒ह । दे॒वताः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । स॒मि॒ति । सा॒द॒य॒ति ।

नीति॑ । हो॒ता । इति॑ । म॒नु॒ष्यान् । समि॑ति । सी॒द॒स्व । इति॑ ।  
 वया॑ँसि । जनि॑ष्व । हि । जे॒न्यः । अ॒ग्रे । अ॒हाम् । इति॑ । आ॒ह ।  
 दे॒वम॒नु॒ष्यानि॑ति दे॒व – म॒नु॒ष्यान् । ए॒व । अ॒स्मै । सँस॑न्ना॒नि॒ति  
 सं – स॒न्नान् । प्रेति॑ । ज॒न॒य॒ति ॥ 20 (77) (ऐ – व प॒शू – नि॑ति –  
 गु॒णाति॑ – हो॒तरि॑ति – स॒प्त॒विं॑शतिश्च) (A4)

**TS 5.1.5.1**

क्रू॒रमि॑व वा अ॒स्या ए॒तत् क॑रोति यत् ख॒न॒त्यप॑ उप॑ सृ॒ज॒त्यापो॑ वै  
 शा॒न्ताः शा॒न्ताभि॑रे॒वाऽस्यै॑ शुचँ॑ श॒म॒य॒ति सं ते॑ वा॒युर्मा॑तरि॒श्वा  
 दधा॑त्वित्याह प्रा॒णो वै वा॒युः प्रा॒णेनै॒वास्यै॑ प्रा॒णँ सं द॑धाति सं ते  
 वा॒युरि॑त्याह तस्मा॑द्-वा॒युप्र॑च्युता दि॒वो वृ॑ष्टिरी॒ते तस्मै॑ च दे॒वि  
 वष॑डस्तु – [ ] 21

**TS 5.1.5.1 - Padam**

क्रू॒रम् । इ॒व । वै । अ॒स्याः । ए॒तत् । क॒रो॒ति । यत् । ख॒न॒ति । अ॒पः ।  
 उ॒पे॒ति । सृ॒ज॒ति । आ॒पः । वै । शा॒न्ताः । शा॒न्ताभिः॑ । ए॒व । अ॒स्यै॑ ।  
 शु॒च॒म् । श॒म॒य॒ति । स॒मि॒ति । ते॑ । वा॒युः । मा॒त॒रि॒श्वा । द॒धा॒तु । इति॑ ।

आ॒ह । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । वै । वा॒युः । प्रा॒णेनेति॑ प्र – अ॒नेन॑ ।  
 ए॒व । अ॒स्यै । प्रा॒णमिति॑ प्र – अ॒नम् । स॒मिति॑ । द॒धाति॑ । स॒मिति॑ ।  
 ते । वा॒युः । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । वा॒युप्र॑च्युतेति॑ वा॒यु – प्र॒च्युता॑ ।  
 दि॒वः । वृ॒ष्टिः । ई॒र्ते । तस्मै॑ । च । दे॒वि । व॒षट् । अ॒स्तु । 21 (50)

### **TS 5.1.5.2**

तु॒भ्यमि॒त्याह॑ ष॒ड्वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुष्वे॒व वृ॒ष्टिं द॒धाति॑ तस्मा॑त् सर्वा॑नृ॒तून्  
 व॒र्षति॑ यद्-व॒षट्कुर्या॑द्-या॒तया॑मा॒स्य व॒षट्का॒रः स्या॒द्यन्न॑  
 व॒षट्कुर्या॑द् रक्षा॑ँसि य॒ज्ञँ ह॒न्युर्व॒डित्या॑ह प॒रोक्ष॑मे॒व व॒षट् क॒रोति॑  
 ना॒स्य या॒तया॑मा व॒षट्का॒रो भ॒वति॑ न य॒ज्ञँ रक्षा॑ँसि घ्नन्ति॑ सु॒जातो॑  
 ज्योति॑षा स॒हेत्य॑नु॒ष्टुभो॑प न॒ह्यत्य॑नु॒ष्टु- [ ] 22

### **TS 5.1.5.2 - Padam**

तु॒भ्यम् । इति॑ । आ॒ह । ष॒ट् । वै । ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । वृ॒ष्टिम् ।  
 द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । सर्वा॑न् । ऋ॒तून् । व॒र्षति॑ । यत् । व॒षट्कुर्या॑दिति॑  
 व॒षट् – कुर्या॑त् । या॒तया॑मेति॑ या॒त – या॒मा । अ॒स्य । व॒षट्का॒र इति॑  
 व॒षट् – का॒रः । स्या॑त् । यत् । न । व॒षट्कुर्या॑दिति॑ व॒षट् – कुर्या॑त् ।

रक्षा॑सि । य॒ज्ञम् । ह॒न्युः । वट् । इति । आ॒ह । प॒रोक्ष॑मिति  
परः – अक्ष॑म् । ए॒व । वषट् । क॒रोति॑ । न । अ॒स्य । या॒तया॑मेति  
या॒त – या॒मा । वषट्कार॑ इति वषट् – का॒रः । भ॒वति॑ । न । य॒ज्ञम् ।  
रक्षा॑सि । घ्न॒न्ति । सु॒जात॑ इति सु – जा॒तः । ज्योति॑षा । स॒ह ।  
इति । अ॒नुष्टु॑भेत्यनु – स्तु॒भा । उपेति॑ । न॒ह्यति॑ ।

अ॒नुष्टु॑बित्यनु – स्तुप् । 22 (50)

### TS 5.1.5.3

–फ॒सर्वा॑णि छन्दा॑सि छन्दा॑सि खलु॑ वा अ॒ग्नेः प्रि॒या त॒नूः  
प्रि॒ययै॒वैनं॑ त॒नुवा॑ परि॑ दधाति वेदु॑को वा॒सो भ॒वति॑य ए॒वं वै॒द वा॒रु॒णो  
वा अ॒ग्निरु॑प॒नद्ध॑ उदु॑ तिष्ठ॑ स्व॒द्ध्वरो॒द्ध्व ऊ॒ षु॒ण ऊ॒तय॑ इति  
सा॒वि॒त्रीभ्या॑मुत् तिष्ठति॑ स॒वितृ॑प्रसूत॑ ए॒वास्यो॒द्ध्वाँ व॑रु॒णमे॒निमु॑त्  
सृ॒जति॑ द्वाभ्यां॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै स जा॒तो गर्भो॑ अ॒सि– [ ] 23

### TS 5.1.5.3 - Padam

स॒र्वा॑णि । छन्दा॑सि । छन्दा॑सि । खलु॑ । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या ।  
त॒नूः । प्रि॒यया॑ । ए॒व । ए॒नम् । त॒नुवा॑ । प॒रीति॑ । द॒धाति॑ । वेदु॑कः ।

वासः । भवति । यः । एवम् । वेद । वारुणः । वै । अग्निः । उपनद्ध  
 इत्युप – नद्धः । उदिति । उ । तिष्ठ । स्वद्ध्वरेति सु – अद्ध्वर ।  
 ऊर्ध्वः । उ । स्विति । नः । ऊतये । इति । सावित्रीभ्याम् ।  
 उदिति । तिष्ठति । सवितृप्रसूत इति सवितृ – प्रसूतः । एव ।  
 अस्य । ऊर्ध्वाम् । वरुणमेनिमिति वरुण – मेनिम् । उदिति ।  
 सृजति । द्वाभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । सः । जातः ।  
 गर्भः । असि । 23 (50)

**TS 5.1.5.4**

रोदस्योरित्याहेमे वै रोदसी तयोरेष गर्भो यदग्नि-स्तस्मा-देवमाहाग्ने  
 चारुर्विभृत ओषधीष्वित्याह यदा ह्येतं विभरन्त्यथ चारुतरो भवति  
 प्र मातृभ्यो अधि कनिक्रदद्-गा इत्याहौषधयो वा अस्य मातरस्ताभ्य  
 एवैनं प्रच्यावयति स्थिरो भव वीड्वङ्ग इति गर्दभ  
 आ सादयति-[ ] 24



**TS 5.1.5.4 - Padam**

रोद॑स्योः । इति॑ । आ॒ह । इ॒मे इति॑ । वै । रोद॑सी इति॑ । तयोः॑ ।  
 ए॒षः । गर्भः॑ । यत् । अ॒ग्निः । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह । अ॒ग्ने ।  
 चारुः॑ । वि॒भृत॑ इति॑ वि – भृ॒तः । ओष॑धीषु । इति॑ । आ॒ह । य॒दा ।  
 हि । ए॒तम् । वि॒भर॑न्तीति॑ वि – भर॑न्ति । अथ॑ । चारु॑तर इति॑  
 चारु॑ – त॒रः । भव॑ति । प्रेति॑ । मा॒तृभ्य॑ इति॑ मा॒तृ – भ्यः॑ । अधी॑ति ।  
 कनि॑क्रदत् । गाः । इति॑ । आ॒ह । ओष॑धयः । वै । अ॒स्य । मा॒तरः॑ ।  
 ता॒भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । प्रेति॑ । च्या॒वय॑ति । स्थि॒रः । भव॑ । वी॒ड्वङ्ग॑  
 इति॑ वी॒डु – अ॒ङ्गः । इति॑ । गर्द॑भे । एति॑ । सा॒दय॑ति । 24 (50)

**TS 5.1.5.5**

सं न॑ह्यत्ये॒वैनमे॒तया॑ स्थे॒म्ने गर्द॑भेन संभर॑ति तस्मा॑द् गर्द॑भः प॑शूनां  
 भार॑भारितमो गर्द॑भेन सं भर॑ति तस्मा॑द् गर्द॑भो-ऽप्य॑नालेशे-ऽत्य॑न्यान्  
 प॑शून् मे॒घत्य॑न्न॒ ह्ये॒नेना॑ऽर्क॒ संभर॑न्ति गर्द॑भेन संभर॑ति तस्मा॑द्  
 गर्द॑भो द्वि॒रेताः॑ सन् कनि॑ष्ठं प॑शूनां प्रजा॑यतेऽग्नि॑र्ह्यस्य॑ योनिं॑  
 निर्द॑हति प्रजा॑सु वा ए॒ष ए॒तर्ह्यारूढः॑- [ ] 25

**TS 5.1.5.5 - Padam**

स॒मि॒ति॑ । न॒ह्य॒ति॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । ए॒तया॑ । स्थे॒म्ने॑ । ग॒र्द॒भेन॑ ।  
स॒मि॒ति॑ । भ॒र॒ति॑ । तस्मा॑त् । ग॒र्द॒भः । प॒शूना॑म् । भा॒र॒भा॒रि॒त॒म॒ इति॑  
भा॒र॒भा॒रि॒ – त॒मः॑ । ग॒र्द॒भेन॑ । स॒मि॒ति॑ । भ॒र॒ति॑ । तस्मा॑त् । ग॒र्द॒भः ।  
अपी॑ति । अ॒ना॒ले॒श इत्य॑ना – ले॒शे । अ॒ती॒ति॑ । अ॒न्यान् । प॒शून् ।  
मे॒घ॒ति॑ । अ॒न्न॒म् । हि । ए॒नेन॑ । अ॒र्क॒म् । सं॒भ॒र॒न्ती॑ति सं – भ॒र॒न्ति॑ ।  
ग॒र्द॒भेन॑ । स॒मि॒ति॑ । भ॒र॒ति॑ । तस्मा॑त् । ग॒र्द॒भः ।  
द्वि॒रे॒ता इति॑ द्वि॒-रे॒ताः॑ । स॒न् । क॒नि॒ष्ठ॒म् । प॒शूना॑म् । प्रे॒ति॑ । जा॒य॒ते ।  
अ॒ग्निः॑ । हि । अ॒स्य॑ । यो॒नि॒म् । नि॒र्द॒ह॒ती॑ति निः – द॒ह॒ति॑ ।  
प्र॒जा॒स्वि॒ति॑ प्र – जा॒सु॑ । वै । ए॒षः । ए॒त॒र्हि॑ ।  
आ॒रू॒ढ इत्या॑ – रू॒ढः । 25 (50)

**TS 5.1.5.6**

स ई॒श्वरः॑ प्र॒जाः शु॒चा प्र॒द॒हः॑ शि॒वो भ॑व प्र॒जा॒भ्य॑ इत्या॒ह प्र॒जा॒भ्य॑  
ए॒वैन॑श्च श॒म॒य॒ति॑ मा॒नु॒षी॒भ्य॒स्त्व॒म॒ङ्गि॒र इत्या॑ह मा॒न॒व्यो॑ हि प्र॒जा मा  
द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒भि शू॑शु॒चो मा॒न्त॒रि॒क्षं॑ मा व॒न॒स्प॒ती॒नित्या॑है॒भ्य ए॒वैनं॑

लो॒केभ्यः॑ श॒मय॑ति प्रै॒तु वा॒जी क॒निक्र॑द॒दित्या॑ह वा॒जी ह्ये॒ष

ना॒नद॑द्-रा॒सभः॑ प॒त्वेत्या॑- [ ] 26

**TS 5.1.5.6 - Padam**

सः । ई॒श्वरः॑ । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । शु॒चा । प्र॒दह॑ इति॑ प्र-द॒हः ।  
शि॒वः । भ॒व । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जा॒भ्यः । इति॑ । आ॒ह । प्र॒जाभ्य॑  
इति॑ प्र - जा॒भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । श॒मय॑ति । मा॒नुषी॑भ्यः । त्वम् ।  
अ॒ङ्गिरः॑ । इति॑ । आ॒ह । मा॒नव्यः॑ । हि । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । मा ।  
द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा - पृ॒थि॒वी । अ॒भीति॑ । शू॒शुचः॑ । मा ।  
अ॒न्तरि॑क्षम् । मा । व॒नस्प॑तीन् । इति॑ । आ॒ह । ए॒भ्यः । ए॒व । ए॒नम् ।  
लो॒केभ्यः॑ । श॒मय॑ति । प्रै॒ति । ए॒तु । वा॒जी । क॒निक्र॑दत् । इति॑ ।  
आ॒ह । वा॒जी । हि । ए॒षः । ना॒नद॑त् । रा॒सभः॑ । प॒त्वा ।  
इति॑ । 26 (50)

**TS 5.1.5.7**

-ह॒ रा॒सभ॑ इति॑ ह्ये॒तमृ॑षयोऽव॒दन् भ॑र॒न्नग्निं॑ पु॒रीष्य॑मित्या॒हाऽग्नि॑ ७  
ह्ये॒ष भ॑रति॒ मा पा॒द्यायु॑षः पु॒रेत्या॒हाऽऽ\*यु॑रे॒वाऽस्मिन्॑ द॒धाति॑ तस्मा॑द्

ग॒र्द॒भः॑ स॒र्व॒मा॒यु॒रेति॑ तस्मा॒द् ग॒र्द॒भे॑ पु॒राऽऽयु॒षः॑ प्र॒मी॒ते बि॒भ्यति॑  
वृ॒षाऽग्निं॑ वृ॒षणं॑ भ॒रन्नि॒त्याह॑ वृ॒षा ह्ये॒ष वृ॒षाऽग्नि॒रपां॑ गर्भं॑- [ ] 27

**TS 5.1.5.7 - Padam**

आ॒ह । रा॒स॒भः॑ । इति॑ । हि । ए॒तम् । ऋ॒षयः॑ । अ॒वद॑न् । भ॒रन् ।  
अ॒ग्निम् । पु॒री॒ष्यम् । इति॑ । आ॒ह । अ॒ग्निम् । हि । ए॒षः । भ॒रति॑ ।  
मा । पा॒दि । आ॒यु॒षः । पु॒रा । इति॑ । आ॒ह । आ॒युः । ए॒व ।  
अ॒स्मिन् । द॒धा॒ति । तस्मा॒त् । ग॒र्द॒भः॑ । स॒र्वम् । आ॒युः । ए॒ति ।  
तस्मा॒त् । ग॒र्द॒भे॑ । पु॒रा । आ॒यु॒षः । प्र॒मी॒त इति॑ प्र-मी॒ते । बि॒भ्यति॑ ।  
वृ॒षा । अ॒ग्निम् । वृ॒षणम् । भ॒रन् । इति॑ । आ॒ह । वृ॒षा । हि । ए॒षः ।  
वृ॒षा । अ॒ग्निः । अ॒पाम् । गर्भं॑ । 27 (50)

**TS 5.1.5.8**

समु॒द्रि॒य-मि॒त्याहा॑ऽपा॒ ह्ये॒ष गर्भो॑ यद॒ग्नि॒रग्न॑ आ या॒हि वी॒तय॑ इति॑  
वा इ॒मौ लो॒कौ व्यै॑ता॒मग्न॑ आ या॒हि वी॒तय॑ इति॑ यदा॒हा ऽन॒योर्लो॒कयो-  
र्वी॒त्यै प्र॑च्यु॒तो वा ए॒ष आ॒यत॑ना॒दगतः॑ प्र॒तिष्ठा॑ स ए॒तर्ह्य॑द॒ध्वर्युं॑ च  
यज॑मानं च द॒ध्याय॑त्यृ॒त स॒त्यमि॒त्याहे॒यं वा॑ ऋ॒तम॒सौ- [ ] 28

**TS 5.1.5.8 - Padam**

समु॒द्रि॒यम् । इति॑ । आ॒ह । अ॒पाम् । हि । ए॒षः । गर्भः॑ । यत् ।  
अ॒ग्निः । अ॒ग्ने॑ । एति॑ । या॒हि । वी॒तये॑ । इति॑ । वै । इ॒मौ । लो॒कौ ।  
वीति॑ । ऐ॒ताम् । अ॒ग्ने॑ । एति॑ । या॒हि । वी॒तये॑ । इति॑ । यत् । आ॒ह ।  
अ॒नयोः॑ । लो॒कयोः॑ । वी॒त्या इति॑ वि – इ॒त्यै । प्र॒च्यु॒त इति॑  
प्र – च्यु॒तः । वै । ए॒षः । आ॒यत॑ना॒दित्या॑ – यत॑नात् । अ॒गतः ।  
प्रति॑ष्ठा॒मिति॑ प्रति – स्था॒म् । सः । ए॒तर्हि॑ । अ॒ध्व॒र्युम् ।  
च । यज॑मानम् । च । ध्या॒यति॑ । ऋ॒तम् । स॒त्यम् । इति॑ । आ॒ह ।  
इ॒यम् । वै । ऋ॒तम् । अ॒सौ । 28 (50)

**TS 5.1.5.9**

स॒त्यम॒नयो॑रे॒वैनं॑ प्रति॑ ष्ठापयति॑ नाऽऽ\*ति॑मा॒र्च्छत्य॑ध्व॒र्युर्न॑ यज॑मानो  
वरु॑णो वा ए॒ष यज॑मानम॒भ्यैति॑ यद॒ग्निरु॑प॒नद्ध॑ ओष॑धयः प्रति॑  
गृ॒ह्णी॒ताग्नि॑मे॒त-मि॒त्याह॑ शान्त्यै॑ व्यस्यन् विश्वा॑ अ॒मती॑र॒राती॑-रि॒त्याह॑  
रक्ष॑साम॒पहत्यै॑ नि॒षीदन्॑ नो॒ अप॑ दुर्म॒तिं ह॑न॒दित्या॑ह॒ प्रति॑ष्ठित्या॒  
ओष॑धयः प्रति॑मोद॒ध्व- [ ] 29

**TS 5.1.5.9 - Padam**

स॒त्यम् । अ॒नयोः॑ । ए॒व । ए॒नम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒पय॑ति । न । आ॒र्तिम् ।  
ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । अ॒द्ध्वर्युः॑ । न । यज॑मानः । वरु॑णः । वै । ए॒षः ।  
यज॑मानम् । अ॒भि । ए॒ति । ए॒ति । यत् । अ॒ग्निः । उप॑नद्ध  
इत्यु॑प – न॒द्धः । ओष॑धयः । प्र॒तीति॑ । गृ॒ह्णीत॑ । अ॒ग्निम् । ए॒तम् ।  
इति॑ । आ॒ह । शान्त्यै॑ । व्यस्य॑न्निति वि – अस्य॑न् । विश्वाः॑ ।  
अ॒मतीः॑ । अ॒रातीः॑ । इति॑ । आ॒ह । रक्ष॑साम् ।  
अप॑हत्या इत्यु॑प – ह॒त्यै । निषी॑दन्निति नि-सीद॑न् । नः । अपे॑ति ।  
दुर्म॑तिमिति दुः – म॒तिम् । ह॒नत् । इति॑ । आ॒ह । प्रति॑ष्ठित्या इति  
प्रति॑ – स्थि॒त्यै । ओष॑धयः । प्र॒तीति॑ । मो॒दद्ध्व॑म् । 29 (50)

**TS 5.1.5.10**

मे॒नमि॑त्याहौष॑धयो वा अ॒ग्नेर्भा॑गधेयं ताभि॑रेवैनं॑ सम॑दर्धयति  
पुष्पा॑वतीः सु॒पिप्प॒ला इत्या॑ह तस्मा॑दोष॑धयः फ॒लं गृ॑ह्णन्त्य यं वो॑ गर्भं  
ऋ॒त्वि॒यः प्र॒त्नं स॒धस्थ॑मा-ऽस॒ददि॑त्याह याभ्य॑ ए॒वैनं॑ प्र॒च्याव॑यति  
तास्वे॒वैनं॑ प्रति॑ष्ठापयति द्वाभ्या॑मु॒पाव॑हरति प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 30

**TS 5.1.5.10 - Padam**

ए॒न॒म् । इति॑ । आ॒ह॒ । ओष॑धयः । वै । अ॒ग्नेः॑ । भा॒ग॒धे॒य॒मि॒ति॑  
भा॒ग॒ – धे॒य॒म् । ताभिः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ ।  
पुष्पा॑वतीरि॒ति॑ पु॒ष्प॒ – व॒तीः॑ । सु॒पि॒प्प॒ला इति॑ सु॒पि॒प्प॒लाः॑ । इति॑ ।  
आ॒ह॒ । तस्मा॑त् । ओष॑धयः । फ॒ल॒म् । गृ॒ह्ण॒न्ति॑ । अ॒य॒म् । वः॑ ।  
ग॒र्भः॑ । ऋ॒त्वि॒यः॑ । प्र॒त्न॒म् । स॒ध॒स्थ॒मि॒ति॑ स॒ध॒ – स्थ॒म् । ए॒ति॑ ।  
अ॒स॒द॒त् । इति॑ । आ॒ह॒ । या॒भ्यः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् ।  
प्र॒च्या॒व॒य॒ती॒ति॑ प्र॒ – च्या॒व॒य॒ति॑ । ता॒सु॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । प्र॒ती॒ति॑ ।  
स्था॒प॒य॒ति॑ । द्वा॒भ्या॒म् । उ॒पा॒व॒ह॒र॒ती॒त्यु॒प॒ – अ॒व॒ह॒र॒ति॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑  
प्र॒ति॒ – स्थि॒त्यै ॥ 30 (42) (अ॒स्त्व॒ – नु॒ष्टु॒ – ब॒सि॒ – सा॒द॒य॒त्या –  
रू॒ढः॑ – प॒त्वे॒ति॒ – ग॒र्भ॑ – म॒सौ॒ – मो॒द॒ध्वं॑ – द्वि॒च॒त्वा॒रि॒ञ्श॒च्च) (A5)

**TS 5.1.6.1**

वा॒रु॒णो वा अ॒ग्निरु॑प॒न॒द्धो वि पा॒ज॒से॒ति॑ वि॒स्र॒ञ्ज॒य॒ति॑ स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त  
ए॒वा॒स्य॒ वि॒षू॒चीं व॑रु॒ण॒मे॒निं वि॑सृ॒ज॒त्य॒प॒ उप॑ सृ॒ज॒त्या॒पो वै शा॒न्ताः॑  
शा॒न्ता॒भि॒रे॒वा॒स्य॒ शु॒च॒ञ् श॒म॒य॒ति॑ ति॒सृ॒भि॒रु॒प॒ सृ॒ज॒ति॑ त्रि॒वृ॒द्धा

अ॒ग्निर्या॒वाने॒वा-ग्नि॒स्तस्य॒ शुच॑ꣳ श॒मय॑ति मि॒त्रः सꣳसृ॒ज्य

पृ॒थि॒वीमि॒त्याह॑ मि॒त्रो वै शि॒वो दे॒वानां॑ तेनै॒वै- [ ] 31

**TS 5.1.6.1 - Padam**

वा॒रु॒णः । वै । अ॒ग्निः । उप॑न॒द्ध इत्यु॑प - न॒द्धः । वी॒ति । पा॒ज॒सा ।  
इति॑ । वी॒ति । सꣳस॒यति॑ । स॒वि॒तृप्र॑सू॒त इति॑ स॒वि॒तृ - प्र॑सू॒तः ।  
ए॒व । अ॒स्य॒ । वि॒षू॒चीम् । व॒रु॒णमे॒निमि॑ति वरु॒ण - मे॒निम् । वी॒ति ।  
सृ॒जति॑ । अ॒पः । उपे॑ति । सृ॒जति॑ । आ॒पः । वै । शा॒न्ताः ।  
शा॒न्ताभिः॑ । ए॒व । अ॒स्य॒ । शु॒चम् । श॒मय॑ति । ति॒सृभि॒रिति॑  
ति॒सृ - भिः॑ । उपे॑ति । सृ॒जति॑ । त्रि॒वृदि॑ति त्रि - वृ॒त् । वै । अ॒ग्निः ।  
या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तस्य॑ । शु॒चम् । श॒मय॑ति । मि॒त्रः ।  
सꣳसृ॒ज्येति॑ सं - सृ॒ज्य । पृ॒थि॒वीम् । इति॑ । आ॒ह । मि॒त्रः । वै ।  
शि॒वः । दे॒वाना॑म् । तेन॑ । ए॒व । 31 (50)

**TS 5.1.6.2**

-नꣳ सꣳ सृ॒जति॑ शा॒न्त्यै॑ यद्ग्रा॒म्याणां॑ पा॒त्राणां॑ क॒पालैः॑  
सꣳसृ॒जेद्-ग्रा॒म्याणि॑ पा॒त्राणि॑ शु॒चाऽर्प॑ये॒दर्म॑क॒पालैः॑ सꣳ सृ॒जत्ये॒तानि॑



वा अनुपजीवनीयानि तान्येव शुचाऽर्पयति शर्कराभिः सꣳ सृजति  
धृत्या अथो शन्त्वाया जलोमैः सꣳ सृजत्येषा वा अग्नेः प्रिया  
तनूर्यदजा प्रिययैवैनं तनुवा सꣳ सृजत्यथो तेजसा कृष्णाजिनस्य  
लोमभिः सꣳ -[ ] 32

**TS 5.1.6.2 - Padam**

ए॒नम् । समि॑ति । सृ॒ज॒ति॒ । शान्त्यै॑ ॥ यत् । ग्रा॒म्याणा॑म् । पा॒त्राणा॑म् ।  
क॒पालैः॑ । सꣳसृ॒जेदि॑ति सं – सृ॒जेत् । ग्रा॒म्याणि॑ । पा॒त्राणि॑ ।  
शु॒चा । अ॒र्पये॑त् । अ॒र्मक॒पालै॑रित्य॒र्म-क॒पालैः॑ । समि॑ति । सृ॒ज॒ति॒ ।  
ए॒तानि॑ । वै । अ॒नुप॒जीव॒नीया॑नीत्यनुप – जी॒वनी॑यानि । तानि॑ । ए॒व ।  
शु॒चा । अ॒र्पय॑ति । शर्क॑राभिः । समि॑ति । सृ॒ज॒ति॒ । धृत्यै॑ ॥ अथो  
इति॑ । श॒न्त्वाये॑ति शं – त्वाय॑ । अ॒जलो॒मैरित्य॑ज-लो॒मैः॑ । समि॑ति ।  
सृ॒ज॒ति॒ । ए॒षा । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । यत् । अ॒जा । प्रि॒यया॑ ॥  
ए॒व । ए॒नम् । त॒नुवा॑ ॥ समि॑ति । सृ॒ज॒ति॒ । अथो॑ इति॑ । तेज॑सा ।  
कृ॒ष्णाजि॒नस्ये॑ति कृष्ण – अ॒जिन॑स्य । लो॒मभि॑रिति लो॒म – भिः॑ ।  
समि॑ति । 32 (50)

**TS 5.1.6.3**

सृ॒जति॑ य॒ज्ञो वै कृ॑ष्णाजि॒नं य॒ज्ञेनै॒व य॒ज्ञं सृ॑जति रु॒द्राः  
संभृ॑त्य पृ॒थि॒वीमि॒त्याहै॒ता वा ए॒तं दे॒वता॒ अग्रे॑ सम॒भरन् ताभि॑रे॒वैनं  
संभ॑रति म॒खस्य॑ शिरोऽसी॒त्याह य॒ज्ञो वै म॒खस्तस्यै॒त-च्छि॑रो यदु॒खा  
तस्मा॑दे॒वमा॒ह य॒ज्ञस्य॑ प॒दे स्थ॒ इत्या॑ह य॒ज्ञस्य॑ ह्ये॒ते - [ ] 33

**TS 5.1.6.3 - Padam**

सृ॒जति॑ । य॒ज्ञः । वै । कृ॑ष्णाजि॒नमि॒ति कृ॑ष्ण - अ॒जिन॑म् । य॒ज्ञेन॑ ।  
ए॒व । य॒ज्ञम् । समि॑ति । सृ॒जति॑ । रु॒द्राः । संभृ॑त्येति सं - भृ॑त्य ।  
पृ॒थि॒वीम् । इति॑ । आ॒ह । ए॒ताः । वै । ए॒तम् । दे॒वताः॑ । अ॒ग्रे ।  
समि॑ति । अ॒भरन् । ताभिः॑ । ए॒व । ए॒नम् । समि॑ति । भ॒रति॑ ।  
म॒खस्य॑ । शि॒रः । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञः । वै । म॒खः । तस्य॑ ।  
ए॒तत् । शि॒रः । यत् । उ॒खा । तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह । य॒ज्ञस्य॑ ।  
प॒दे इति॑ । स्थः॑ । इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञस्य॑ । हि । ए॒ते इति॑ । 33 (50)

**TS 5.1.6.4**

प॒दे अथो॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै प्रा॒न्याभि॑-र्यच्छ॒त्यन्व॑न्यै-र्मन्त्रय॑ते मिथु॒नत्वाय॑  
न्यु॒द्धिं करो॑ति त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒षां लो॒काना॑माप्त्यै छन्दो॑भिः करोति

वी॒र्यं॑ वै॒ छन्दा॑ँ॒सि॒ वी॒र्ये॑णै॒वैनां॑ करोति॒ यजु॑षा॒ बिलं॑ करोति॒ व्यावृ॑त्त्या  
इय॑तीं करोति॒ प्रजा॑पतिना॒ यज्ञ॑मुखेन॒ संमि॑तां द्विस्त॒नां करोति॑  
द्यावा॑पृथि॒व्योर्दो॑हाय॒ चतुः॑स्त॒नां करोति॑ पशू॒नां दो॑हाया॒ष्टास्त॑नां  
करोति॒ छन्द॑सां॒ दोहा॑य॒ नवा॑श्रि-मभि॒चरतः॑ ( ) कुर्यात् त्रि॒वृ॒तमे॒व  
वज्र॑ँ॒ संभृ॑त्य॒ भ्रातृ॑व्याय॒ प्रहर॑ति॒ स्तृत्यै॑ कृ॒त्वाय॒ सा म॒हीमु॒खामि॑ति॒  
नि द॑धाति॒ देव॑तास्वे॒वैनां॑ प्रति॒ष्ठाप॑यति ॥ 34

**TS 5.1.6.4 - Padam**

पदे॑ इति॒ । अथो॑ इति॒ । प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॒ प्रति॑ – स्थि॒त्यै । प्रेति॑ ।  
अ॒न्याभिः॑ । यच्छ॑ति । अ॒न्विति॑ । अ॒न्यैः । म॒न्त्रय॑ते । मि॒थुन॑त्वायेति॒  
मि॒थुन॑ – त्वाय॑ । त्र्यु॒द्धिमि॑ति॒ त्रि – उ॒द्धिम् । क॒रोति॑ । त्रयः॑ । इ॒मे ।  
लो॒काः । ए॒षाम् । लो॒काना॑म् । आ॒प्त्यै॑ । छन्दा॑भिरिति॒ छन्दः॑-भिः ।  
क॒रोति॑ । वी॒र्यम् । वै । छन्दा॑ँ॒सि । वी॒र्ये॑ण । ए॒व । ए॒नाम् । क॒रोति॑ ।  
यजु॑षा । बिल॑म् । क॒रोति॑ । व्यावृ॑त्त्या॒ इति॒ वि – आ॒वृ॒त्यै । इय॑तीम् ।  
क॒रोति॑ । प्र॒जाप॑तिनेति॒ प्रजा॑ – प॒तिना॑ । य॒ज्ञमु॒खेनेति॑ य॒ज्ञ-मु॒खेन॑ ।  
संमि॑तामिति॒ सं – मि॒ताम् । द्वि॒स्त॒नामि॑ति॒ द्वि – स्त॒नाम् । क॒रोति॑ ।

द्या॒वापृ॒थि॒व्यो॒रिति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒व्योः॑ । दो॒हाय॑ । चतुः॑स्त॒नामि॒ति॒  
चतुः॑ – स्त॒नाम् । क॒रोति॑ । प॒शूनाम्॑ । दो॒हाय॑ ।  
अ॒ष्टास्त॒नामि॒त्यष्टा॑ – स्त॒नाम् । क॒रोति॑ । छ॒न्द॒साम् । दो॒हाय॑ ।  
न॒वाश्रि॒मिति॑ न॒व – अ॒श्रि॒म् । अ॒भि॒च॒र॒त इत्य॑भि – च॒र॒तः ( ) ।  
कु॒र्यात् । त्रि॒वृ॒तमि॒ति त्रि॑ – वृ॒तम् । ए॒व । व॒ज्रम् । सं॒भृ॒त्येति॑  
सं – भृ॒त्य । भ्रातृ॑व्याय । प्रेति॑ । ह॒र॒ति । स्तृ॒त्यै । कृ॒त्वाय॑ ।  
सा । म॒हीम् । उ॒खाम् । इति॑ । नीति॑ । द॒धा॒ति । दे॒वता॑सु । ए॒व ।  
ए॒नाम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒प॒य॒ति ॥ 34 (71)

(तेनै॒व – लो॒म॒भिः स – मे॒ते – अ॒भि॒च॒र॒त – ए॒क॒विं॒शति॑श्च) (A6)

**TS 5.1.7.1**

स॒प्त॒भिर्धू॒पय॑ति स॒प्त वै शी॒र्ष॒ण्याः प्रा॒णाः शि॒र ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑  
यदु॒खा शी॒र्ष॒न्ने॒व य॒ज्ञस्य॑ प्रा॒णान् द॒धा॒ति तस्मा॑त् स॒प्त शी॒र्ष॒न्  
प्रा॒णा अ॒श्वश॒केन॑ धू॒पय॑ति प्रा॒जाप॒त्यो वा अ॒श्वः स॒योनि॒त्वाया-  
दि॒ति॒स्त्वेत्या॑हे॒यं वा॑ अ॒दि॒ति॒रदि॒त्यै॒वादि॒त्यां ख॒न॒त्य॒स्या अ॒क्रूरं॑का॒राय॑  
न हि स्वः॑ स्व॒ हि॒न॒स्ति दे॒वानां॑ त्वा प॒त्नी॒रि॒त्याह॑ दे॒वानां॑- [ ] 35

**TS 5.1.7.1 - Padam**

स॒प्त॒भि॒रिति॑ स॒प्त – भिः॑ । धू॒प॒य॒ति॑ । स॒प्त । वै । शी॒र्ष॒ण्याः॑ ।  
प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । शि॒रः । ए॒तत् । य॒ज्ञस्य॑ । यत् । उ॒खा ।  
शी॒र्ष॒न् । ए॒व । य॒ज्ञस्य॑ । प्रा॒णानिति॑ प्र – अ॒नान् । द॒धा॒ति॑ ।  
तस्मा॑त् । स॒प्त । शी॒र्ष॒न् । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः ।  
अ॒श्वश॒केनेत्य॑श्व-श॒केन॑ । धू॒प॒य॒ति॑ । प्रा॒जाप॒त्य इति॑ प्रा॒जा-प॒त्यः ।  
वै । अ॒श्वः । स॒योनि॒त्वायेति॑ स॒योनि॒-त्वाय॑ । अ॒दि॒तिः । त्वा । इति॑ ।  
आ॒ह । इ॒यम् । वै । अ॒दि॒तिः । अ॒दि॒त्या । ए॒व । अ॒दि॒त्याम् । ख॒न॒ति॑ ।  
अ॒स्याः । अ॒क्रूरं॑का॒रायेत्य॑क्रूरं – का॒राय॑ । न । हि । स्वः । स्वम् ।  
हि॒न॒स्ति॑ । दे॒वाना॑म् । त्वा । प॒त्नीः॑ । इति॑ । आ॒ह ।  
दे॒वाना॑म् । 35 (50)

**TS 5.1.7.2**

वा॑ ए॒तां प॒त्नयो॑ऽग्रे॑ऽकुर्वन् ताभि॑रे॒वैनां॑ द॒धा॒ति॑ धि॒षणा॑स्त्वेत्या॒ह वि॒द्या  
वै धि॒षणा॑ वि॒द्याभि॑रे॒वैना॑म॒भीन्धे॑ ग्नास्त्वेत्या॒ह छ॒न्दा॑ऽसि॒ वै ग्ना॑

ॐ॒ छन्दो॑भिरे॒वैनां॑ श्र॒पय॑ति वरू॒त्रय॑स्त्वेत्याह॒ होत्रा॑ वै वरू॒त्रयो॑  
होत्रा॑भिरे॒वैनां॑ पच॑ति ज॒नय॑स्त्वेत्याह॒ देवानां॑ वै प॒त्नी- [ ] 36

**TS 5.1.7.2 - Padam**

वै । ए॒ताम् । प॒त्नयः॑ । अ॒ग्रे । अ॒कुर्व॑न् । ताभिः॑ । ए॒व । ए॒नाम् ।  
द॒धाति॑ । धि॒षणाः॑ । त्वा । इति॑ । आ॒ह । वि॒द्याः । वै । धि॒षणाः॑ ।  
वि॒द्याभिः॑ । ए॒व । ए॒नाम् । अ॒भीति॑ । इ॒न्धे । ग्नाः॑ । त्वा । इति॑ ।  
आ॒ह । छ॒न्दा॑सि । वै । ग्नाः॑ । छ॒न्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ – भिः॑ । ए॒व ।  
ए॒नाम् । श्र॒पय॑ति । वरू॒त्रयः॑ । त्वा । इति॑ । आ॒ह । हो॒त्राः॑ । वै ।  
वरू॒त्रयः॑ । हो॒त्राभिः॑ । ए॒व । ए॒नाम् । प॒चति॑ । ज॒नयः॑ । त्वा । इति॑ ।  
आ॒ह । दे॒वाना॑म् । वै । प॒त्नीः॑ । 36 (50)

**TS 5.1.7.3**

– ज॒नय॑स्ताभिरे॒वैनां॑ पच॑ति षड्भिः॑ पच॑ति षड्वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभिरे॒वैनां॑  
पच॑ति द्विः पच॑न्त्वित्याह॒ तस्मा॑द् द्विः सँव॑त्स॒रस्य॑ स॒स्यं प॑च्यते  
वा॒रु॒ण्यु॒खाऽभी॑द्धा मै॒त्रियो॑पैति॒ शान्त्यै॑ दे॒वस्त्वा स॑वि॒तोद्-व॑प॒त्वित्या॑ह

स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त ए॒वै॒नां॒ ब्र॒ह्म॒णा दे॒वता॑भि॒रुद्-व॒प॒त्य॒प॒द्य॒मा॒ना पृ॒थि॒व्या॒शा॒  
दि॒श आ॒ पृ॒णे- [ ] 37

**TS 5.1.7.3 - Padam**

ज॒नयः॑ । ता॒भिः॑ । ए॒व । ए॒ना॒म् । प॒च॒ति । ष॒ड्भि॑र॒ति षट् - भिः॑ ।  
प॒च॒ति । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यृ॒तु - भिः॑ । ए॒व । ए॒ना॒म् ।  
प॒च॒ति । द्विः॑ । प॒च॒न्तु । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । द्विः॑ ।  
सँ॒व॒थ्स॒रस्ये॑ति सं-व॒थ्स॒रस्य॑ । स॒स्य॑म् । प॒च्य॑ते । वा॒रु॒णी । उ॒खा ।  
अ॒भी॒द्धे॒त्यभि॑-इ॒द्धा । मै॒त्रिया॑ । उ॒पेति॑ । ए॒ति । शान्त्यै॑ । दे॒वः । त्वा ।  
स॒वि॒ता । उ॒दि॒ति । व॒प॒तु । इति॑ । आ॒ह । स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त इति॑  
स॒वि॒तृ - प्र॒सू॒तः । ए॒व । ए॒ना॒म् । ब्र॒ह्म॒णा । दे॒वता॑भिः । उ॒दि॒ति ।  
व॒प॒ति । अ॒प॒द्य॒मा॒ना । पृ॒थि॒वि । आ॒शाः । दि॒शः ।  
ए॒ति । पृ॒ण । 37 (50)

**TS 5.1.7.4**

-त्या॒ह तस्मा॑द॒ग्निः सर्वा॑ दि॒शोऽनु॑ वि॒भा॒त्यु॒त्तिष्ठ॑ बृ॒हती॑ भ॒वो॒र्ध्वा  
तिष्ठ॑ ध्रु॒वा त्वमि॑त्या॒ह प्र॒तिष्ठि॑त्या अ॒सुर्य॑ पा॒त्रम॑ना॒च्छृ॒ण्ण॒मा-च्छृ॑ण॒त्ति

दे॒व॒त्रा-ऽक॒र॒ज॒क्षी॒रेणा-ऽऽ\*छृ॒ण॒न्ति॒ पर॒मं वा ए॒तत् प॒यो यद॒ज॒क्षी॒रं  
पर॒मे॒णै॒वैनां॑ प॒य॒साऽऽछृ॒ण॒न्ति॒ यजु॑षा॒ व्यावृ॑त्त्यै॒ छन्दो॑भि॒रा च्छृ॒ण॒न्ति॒  
छन्दो॑भि॒र्वा ए॒षा ( ) क्रि॒य॒ते छन्दो॑भि॒रे॒व छन्दा॑ऽस्या च्छृ॒ण॒न्ति॒ ॥ 38

**TS 5.1.7.4 - Padam**

इति॑ । आ॒ह॒ । तस्मा॑त् । अ॒ग्निः । सर्वाः॑ । दि॒शः । अनु॑ । वी॒ति॑ ।  
भा॒ति॒ । उ॒दि॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒ । बृ॒ह॒ती॑ । भ॒व॒ । ऊ॒र्ध्वा॑ । ति॒ष्ठ॒ । ध्रु॒वा॑ । त्वम् ।  
इति॑ । आ॒ह॒ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति॒ – स्थि॒त्यै॑ । अ॒सु॒र्य॑म् । पा॒त्रम् ।  
अना॑च्छृ॒ण्ण॒मित्य॑ना – छृ॒ण्ण॒म् । ए॒ति॑ । छृ॒ण॒न्ति॒ । दे॒व॒त्रे॒ति॑ दे॒व-त्रा॑ ।  
अ॒कः॑ । अ॒ज॒क्षी॒रेणे॑त्य॒ज – क्षी॒रेण॑ । ए॒ति॑ । छृ॒ण॒न्ति॒ । पर॒मम् । वै ।  
ए॒तत् । प॒यः॑ । यत् । अ॒ज॒क्षी॒रमित्य॑ज – क्षी॒रम् । पर॒मे॒ण॑ । ए॒व ।  
ए॒नाम् । प॒य॒सा॑ । ए॒ति॑ । छृ॒ण॒न्ति॒ । यजु॑षा । व्यावृ॑त्त्या इति॑  
वि – आ॒वृ॒त्यै॑ । छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः – भिः॑ । ए॒ति॑ । छृ॒ण॒न्ति॒ ।  
छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः – भिः॑ । वै । ए॒षा ( ) । क्रि॒य॒ते॒ । छन्दो॑भि॒रिति॑  
छन्दः – भिः॑ । ए॒व । छन्दा॑ऽसि । ए॒ति॑ । छृ॒ण॒न्ति॒ ॥ 38 (56)

(आ॒ह॒ दे॒वा॒नां॑ – वै॑ प॒त्नीः॑ – पृ॒णै – षा – षट् च॑) (A7)



**TS 5.1.8.1**

ए॒कवि॒ंश॒त्या मा॒षैः॑ पु॒रुष॑शी॒र्ष-म॒च्छै॑त्यमे॒द्ध्या वै मा॒षा अमे॒द्ध्यं॑  
 पु॒रुष॑शी॒र्ष-ममे॒द्ध्यैरे॒वा-स्या॑-मे॒द्ध्यं नि॒रव॑दाय मे॒द्ध्यं कृ॒त्वा  
 ऽऽह॒रत्ये॑कवि॒ंशति॑-भ॒वन्त्ये॑कवि॒ंशो वै पु॒रुषः॑ पु॒रुष॑स्याऽऽ\*प॒त्यै  
 व्यृ॒द्धं वा॑ ए॒तत् प्रा॒णैरमे॒द्ध्यं य॑त् पु॒रुष॑शी॒र्षः स॒प्तधा॑ वि॒तृण्णां॑  
 व॒ल्मीक॑व॒पां प्र॒ति नि॑ द॒धाति॑ स॒प्त वै शी॑र्ष॒ण्याः प्रा॒णाः  
 प्रा॒णैरे॒वैन॑त्-सम॒र्धय॑ति मे॒द्ध्यत्वा॑य याव॑न्तो - [ ] 39

**TS 5.1.8.1 - Padam**

ए॒कवि॒ंश॒त्येत्ये॑क - वि॒ंश॒त्या । मा॒षैः । पु॒रुष॑शी॒र्षमि॑ति  
 पु॒रुष - शी॒र्षम् । अ॒च्छ । ए॒ति । अ॒मे॒द्ध्याः । वै । मा॒षाः ।  
 अ॒मे॒द्ध्यम् । पु॒रुष॑शी॒र्षमि॑ति पु॒रुष - शी॒र्षम् । अ॒मे॒द्ध्यैः । ए॒व ।  
 अ॒स्य । अ॒मे॒द्ध्यम् । नि॒रव॑दायेति निः - अ॒व॒दाय॑ । मे॒द्ध्यम् ।  
 कृ॒त्वा । ए॒ति । ह॒रति॑ । ए॒कवि॒ंशति॑रित्ये॑क - वि॒ंश॒तिः । भ॒वन्ति॑ ।  
 ए॒कवि॒ंश इ॒त्येक॑ - वि॒ंशः । वै । पु॒रुषः॑ । पु॒रुष॑स्य । आ॒प॒त्यै ।  
 व्यृ॒द्धमि॑ति वि - ऋ॒द्धम् । वै । ए॒तत् । प्रा॒णैरि॑ति प्र - अ॒नैः ।

अ॒मे॒द्ध्य॑म् । यत् । पु॒रु॒ष॒शी॒र्ष॑मि॒ति पु॒रु॒ष – शी॒र्ष॑म् । स॒प्त॒धे॒ति॑  
स॒प्त – धा॑ । वि॒तृ॒ण्णामि॒ति वि – तृ॒ण्णाम् । व॒ल्मी॒क॒व॒पामि॒ति॑  
व॒ल्मी॒क॒-व॒पाम् । प्र॒ति । नी॒ति । द॒धा॒ति॑ । स॒प्त । वै । शी॒र्ष॒ण्याः॑ ।  
प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । प्रा॒णैरि॒ति प्र – अ॒नैः । ए॒व । ए॒न॒त् ।  
स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । मे॒द्ध्य॒त्वाये॑ति॒ मे॒द्ध्य – त्वा॒य॑ ।

याव॑न्तः । 39 (50)

#### **TS 5.1.8.2**

वै मृ॒त्यु॒ब॒न्ध॒व॒स्तेषां॑ य॒म आ॒धि॒प॒त्यं॑ प॒री॒याय॑ य॒मगा॒थाभिः॑ प॒रि॒गा॒य॒ति॑  
य॒मादे॒वैन॑द्-वृ॒द्धे ति॒सृ॒भिः॑ प॒रि॒गा॒य॒ति॑ त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒भ्य  
ए॒वैन॑ल्लो॒केभ्यो॑ वृ॒द्धे तस्मा॑द्-गा॒य॒ते न दे॒यं गा॒था हि तद्-वृ॒द्धे॑  
ऽग्नि॑भ्यः प॒शूना॑ ल॒भ॒ते का॒मा वा अ॒ग्नयः॑ का॒माने॒वाव॑ रु॒न्धे यत्  
प॒शून् नाऽऽ\*ल॒भेता॑ऽन॒वरु॑द्धा अ॒स्य – [ ] 40

#### **TS 5.1.8.2 - Padam**

वै । मृ॒त्यु॒ब॒न्ध॒व इति॑ मृ॒त्यु – ब॒न्ध॒वः । तेषा॑म् । य॒मः ।  
आ॒धि॒प॒त्यमि॒त्याधि॑ – प॒त्यम् । प॒री॒ति॑ । इ॒याय॑ ।

य॒मगा॒थाभि॒रिति॑ य॒म – गा॒थाभिः॑ । प॒रीति॑ । गा॒यति॑ । य॒मात् । ए॒व ।  
 ए॒नत् । वृ॒द्धे । ति॒सृभि॒रिति॑ ति॒सृ – भिः॑ । प॒रीति॑ । गा॒यति॑ । त्रयः॑ ।  
 इ॒मे । लो॒काः । ए॒भ्यः । ए॒व । ए॒नत् । लो॒केभ्यः॑ । वृ॒द्धे । तस्मा॑त् ।  
 गा॒यते॑ । न । दे॒यम् । गा॒था । हि । तत् । वृ॒द्धे । अ॒ग्निभ्य॑  
 इत्य॒ग्नि-भ्यः॑ । प॒शून् । ए॒ति । ल॒भते॑ । का॒माः । वै । अ॒ग्नयः॑ ।  
 का॒मान् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । यत् । प॒शून् । न ।  
 आ॒लभे॑तेत्या – ल॒भेत॑ । अ॒नव॑रुद्धा इत्य॒नव – रु॒द्धाः ।

अ॒स्य । 40 (50)

**TS 5.1.8.3**

प॒शवः॑ स्यु॒र्यत् प॒र्यग्नि॑कृ॒तानु॒थ-सृ॒जेद्-य॒ज्ञवे॑श॒सं कु॑र्याद्-य॒थ्  
 स॒स्थाप॑येद्-या॒तया॑मा॒नि शी॒र्षाणि॑ स्यु॒र्यत् प॒शूना॑ल॒भते॑ ते॒नैव  
 प॒शून्व रु॒न्धे यत् प॒र्यग्नि॑कृ॒तानु॒थ-सृ॒जति॑ शी॒र्ष्णा-म॑या॒तया॑म॒त्वाय  
 प्रा॒जाप॑त्ये॒न स॒स्थाप॑यति॒ यज्ञो॑ वै प्रा॒जाप॑तिर्य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं  
 प्रा॒तिष्ठा॑पयति॒ प्रा॒जाप॑तिः प्रा॒जा अ॑सृ॒जत॑ स रि॒रिचा॑नोऽम॒न्यत॑ स ए॒ता  
 आ॒प्रीर॑पश्यत् ताभि॒र्वै स मु॒खत- [ ] 41

**TS 5.1.8.3 - Padam**

प॒शवः॑ । स्युः॑ । यत् । पर्य॑ग्निकृ॒तानि॑ति॒ पर्य॑ग्नि – कृ॒तान् ।  
उ॒थ्सृ॒जेदि॒त्युत् – सृ॒जेत् । य॒ज्ञवे॒शस॑मि॒ति य॒ज्ञ-वे॒शस॑म् । कु॒र्यात् ।  
यत् । स॒॒स्थाप॑येदि॒ति सं – स्थाप॑येत् ॥  
या॒तया॑मा॒नीति॑ या॒त – या॒मा॒नि । शी॒र्षाणि॑ । स्युः॑ । यत् । प॒शून् ।  
आ॒लभ॑त॒ इत्या॑ – ल॒भते॑ । तेन॑ । ए॒व । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।  
यत् । पर्य॑ग्निकृ॒तानि॑ति॒ पर्य॑ग्नि – कृ॒तान् । उ॒थ्सृ॒जती॒त्युत्-सृ॒जति॑ ।  
शी॒र्षाम् । अ॒यात॑याम॒त्वाये॑त्य॒यात॑याम – त्वा॒य । प्रा॒जाप॒त्येने॑ति॒  
प्रा॒जा – प॒त्येन॑ । स॒मिति॑ । स्था॒पय॑ति । य॒ज्ञः । वै । प्र॒जाप॑तिरि॒ति  
प्र॒जा – प॒तिः । य॒ज्ञे । ए॒व । य॒ज्ञम् । प्र॒तीति॑ । स्था॒पय॑ति ।  
प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । अ॒सृ॒जत॑ ।  
सः । रि॒रि॒चानः॑ । अ॒मन्य॑त । सः । ए॒ताः । आ॒प्रीरि॑त्या – प्रीः ।  
अ॒पश्य॑त् । ता॒भिः । वै । सः । मु॒खतः॑ । 41 (50)

**TS 5.1.8.4**

आ॒त्मान॒मा ऽप्री॑णीत॒ यदे॒ता आ॒प्रियो॒ भव॑न्ति॒ यज्ञो॒ वै प्र॒जाप॑ति-  
र्य॒ज्ञमे॒वैताभि॑र्मुख॒त आ प्री॑णात्य-परि॒मित॒छन्द॑सो भव॑न्त्यपरि॒मितः  
प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेरा॒प्त्या ऊ॒नाति॑रि॒क्ता मि॒थुनाः॑ प्रजा॒त्यै लोम॑शं॒ वै  
नामै॒तच्छ॑न्दः प्र॒जाप॑तेः प॒शवो॑ लोम॒शाः प॒शूने॒वाऽव॑ रुन्धे॒ सर्वा॑णि  
वा ए॒ता रूपा॑णि॒ सर्वा॑णि रूपा॒ण्यग्नौ॑ चि॒त्यै क्रि॑यन्ते॒ तस्मा॑दे॒ता  
अ॒ग्नेश्चि॑त्यस्य – [ ] 42

**TS 5.1.8.4 - Padam**

आ॒त्मान॑म् । ए॒ति । अ॒प्री॑णीत॒ यत् । ए॒ताः । आ॒प्रिय॑ इ॒त्या-प्रि॑यः ।  
भव॑न्ति । य॒ज्ञः । वै । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । य॒ज्ञम् । ए॒व ।  
ए॒ताभिः॑ । मु॒खतः॑ । ए॒ति । प्री॑णाति । अ॒परि॒मित॒छन्द॑स  
इ॒त्यपरि॑मित – छ॒न्दसः॑ । भव॑न्ति । अ॒परि॒मित॒ इत्य॑परि – मि॒तः ।  
प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । प्र॒जाप॑तेरि॒ति प्र॒जा – प॒तेः । आ॒प्त्यै॑ ।  
ऊ॒नाति॑रि॒क्ता इ॒त्यून॑ – अ॒तिरि॑क्ताः । मि॒थुनाः॑ । प्रजा॒त्या इति॑  
प्र – जा॒त्यै । लोम॑शम् । वै । नाम॑ । ए॒तत् । छ॒न्दः ।

प्र॒जाप॑ते॒रिति॑ प्र॒जा – प॒तेः । प॒शवः॑ । लो॒म॒शाः । प॒शून् । ए॒व ।  
अवे॑ति । रु॒न्धे । सर्वा॑णि । वै । ए॒ताः । रू॒पाणि॑ । सर्वा॑णि ।  
रू॒पाणि॑ । अ॒ग्नौ । चि॒त्ये॑ । क्रि॒यन्ते॑ । तस्मा॑त् । ए॒ताः । अ॒ग्नेः ।  
चि॒त्यस्य॑ । 42 (50)

**TS 5.1.8.5**

भव॑न्त्ये कवि॑ ऽ शति॑ सामि॒धेनी॑रन्वाह रुग्वा एकवि॑ ऽ शो रुच॑मेव  
गच्छ॑त्यथो॑ प्रति॒ष्ठामे॑व प्रति॒ष्ठा ह्येक॑वि॒ ऽ श-श्चतु॑र्वि॒ ऽ शति॑मन्वाह  
चतु॑र्वि॒ ऽ शति॑रर्ध॒मासाः॑ सँव॒थ्सरः॑ सँव॒थ्सरो॑ ऽग्निर्वै॒ श्वान॑रः सा॒क्षादे॒व  
वै॒ श्वान॑रमव रु॒न्धे परा॑चीरन्वाह परा॒डिव॑ हि सुव॒र्गो लो॒कः  
समा॑स्त्वाऽग्न ऋ॒तवो॑ व॒र्धय॑न्त्वित्याह॑ समा॑भिरेवाऽग्निं  
व॒र्धय॑- [ ] 43

**TS 5.1.8.5 - Padam**

भव॑न्ति । एक॑वि॒ ऽ शति॑मित्येक॑ – वि॒ ऽ शति॑म् । सामि॒धेनी॑रिति॑  
सां – इ॒धेनीः॑ । अ॒न्विति॑ । आ॒ह । रुक् । वै । एक॑वि॒ ऽ श  
इत्ये॑क – वि॒ ऽ शः । रुच॑म् । ए॒व । गच्छ॑ति । अथो॑ इति॑ ।

प्रतिष्ठा॑मिति॑ प्रति॑ – स्था॑म् । ए॒व । प्रति॑ष्ठेति॑ प्रति॑ – स्था॑ । हि॑ ।  
 एक॑वि॒ंश इत्ये॑क – वि॒ंशः । चतु॑र्वि॒ंशति॑मिति॑  
 चतुः॑ – वि॒ंशति॑म् । अ॒न्विति॑ । आ॒ह । चतु॑र्वि॒ंशति॑रिति॑  
 चतुः॑ – वि॒ंशतिः॑ । अ॒र्धमा॑सा इत्य॑र्ध – मा॒साः । सँ॒व॒थ्स॒र इति॑  
 सं – व॒थ्स॒रः । सँ॒व॒थ्स॒र इति॑ सं – व॒थ्स॒रः । अ॒ग्निः ।  
 वैश्वा॑नरः । सा॒क्षादि॑ति स – अ॒क्षात् । ए॒व । वैश्वा॑नरम् । अ॒वेति॑ ।  
 रु॒न्धे । परा॑चीः । अ॒न्विति॑ । आ॒ह । परा॑ङ् । इ॒व । हि॑ । सु॒वर्ग इति॑  
 सु॒वः – गः । लो॒कः । समा॑ः ॥ त्वा॑ । अ॒ग्ने । ऋ॒तवः॑ । व॒र्धय॑न्तु ।  
 इति॑ । आ॒ह । समा॑भिः । ए॒व । अ॒ग्निम् । व॒र्धय॑ति । 43 (50)

**TS 5.1.8.6**

त्यू॒तुभिः॑ सँ॒व॒थ्स॒रं वि॒श्वा आ॑ भा॒हि प्र॒दिशः॑ पृथि॒व्या इत्या॑ह  
 तस्मा॑द॒ग्निः सर्वा॑ दि॒शोऽनु॑ विभा॑ति प्रत्यौ॑हताम॒श्विना॑  
 मृ॒त्युम॑स्मादि॒त्याह॑ मृ॒त्युमे॒वाऽस्मा॑दप॒ नुद॑त्युद्वयं॒ तम॑स॒स्परी॑त्याह पा॒प्मा  
 वै तमः॑ पा॒प्मान॑मे॒वास्मा॑दप॒ ह॒न्त्यग॑न्म॒ ज्योति॑रुत्तम–मि॒त्याहा॑ऽसौ वा  
 आ॑दि॒त्यो ( ) ज्योति॑रुत्तम–मादि॒त्यस्यै॒व सा॑यु॒ज्यं गच्छ॑ति न

सँव॑थ्स॒रस्ति॑ष्ठति॒ नास्य॑ श्री॒स्तिष्ठ॑ति॒ यस्यै॒ताः क्रि॒यन्ते॑ ज्योति॒ष्मती॑-  
मु॒त्त॒मा॒मन्वा॑ह॒ ज्योति॑रे॒वास्मा॑ उप॒रि॒ष्टाद् द॑धाति सु॒वर्ग॑स्य॒  
लो॒कस्या॑नु॒ख्यात्यै॑ ॥ 44

**TS 5.1.8.6 - Padam**

ऋ॒तुभि॑रि॒त्यृ॒तु - भिः॑ । सँव॑थ्स॒रमि॑ति॒ सं - व॑थ्स॒रम् । वि॒श्वाः॑ ।  
ए॒ति । भा॒हि । प्र॒दि॒श इति॑ प्र - दि॒शः । पृ॒थि॒व्याः । इति॑ । आ॒ह ।  
तस्मा॑त् । अ॒ग्निः । सर्वाः॑ । दि॒शः । अनु॑ । वी॒ति । भा॒ति । प्र॒तीति॑ ।  
औ॒ह॒ताम् । अ॒श्विना॑ । मृ॒त्युम् । अ॒स्मात् । इति॑ । आ॒ह । मृ॒त्युम् ।  
ए॒व । अ॒स्मात् । अ॒पेति॑ । नु॒दति॑ । उ॒दति॑ । व॒यम् । तम॑सः । प॒रीति॑ ।  
इति॑ । आ॒ह । पा॒प्मा । वै । तमः॑ । पा॒प्मान॑म् । ए॒व । अ॒स्मात् ।  
अ॒पेति॑ । ह॒न्ति । अ॒गन्म॑ । ज्योतिः॑ । उ॒त्त॒ममि॑त्युत् - त॒मम् । इति॑ ।  
आ॒ह । अ॒सौ । वै । आ॒दि॒त्यः ( ) । ज्योतिः॑ । उ॒त्त॒ममि॑त्युत्-त॒मम् ।  
आ॒दि॒त्यस्य॑ । ए॒व । सा॒यु॒ज्यम् । ग॒च्छति॑ । न । सँव॑थ्स॒र  
इति॑ सं - व॑थ्स॒रः । ति॒ष्ठति॑ । न । अ॒स्य । श्रीः॑ । ति॒ष्ठति॑ । यस्य॑ ।  
ए॒ताः । क्रि॒यन्ते॑ । ज्योति॑ष्मतीम् । उ॒त्त॒ममि॑त्युत् - त॒माम् । अ॒न्विति॑ ।



आ॒ह । ज्यो॒तिः । ए॒व । अ॒स्मै । उ॒परि॒ष्ठात् । द॒धा॒ति । सु॒व॒र्ग॒स्येति॑  
सु॒वः – ग॒स्य । लो॒क॒स्य । अ॒नु॒ख्या॒त्या इत्य॑नु – ख्या॒त्यै ॥ 44 (78)

(याव॑न्तो – ऽस्य – मुख॑त – श्रित्य॑स्य – वर्द्ध॑य – त्यादि॑त्या –

ऽष्टावि॑ंशतिश्च) (A8)

### TS 5.1.9.1

षड्भि॑र्दीक्षयति षड्वा ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभि॑रेवैनं दीक्षयति सप्तभि॑र्दीक्षयति  
सप्त छन्दा॑सि छन्दो॑भिरेवैनं दीक्षयति विश्वे॑ दे॒वस्य॑ ने॒तुरि॑त्य-  
नुष्टु॑भो॒त्तम॑या जुहोति वा॒ग्वा अ॒नुष्टु॑प् तस्मा॑त् प्रा॒णानां॑ वा॒गुत्त॑मै-  
कस्मा॑दक्षरा॒दना॑प्तं प्रथ॒मं प॒दं तस्मा॑द्-यद्-वा॒चोऽना॑प्तं तन्म॑नुष्या  
उप॑ जी॒वन्ति॑ पूर्ण॑या जुहोति पूर्ण॑ इ॒व हि प्र॒जाप॑तिः – [ ] 45

### TS 5.1.9.1 - Padam

षड्भि॑रिति षट् – भिः । दी॒क्ष॒य॒ति । षट् । वै । ऋ॒तवः॑ ।  
ऋ॒तुभि॑रित्यु॒तु-भिः॑ । ए॒व । ए॒नम् । दी॒क्ष॒य॒ति । सप्तभि॑रिति  
सप्त – भिः । दी॒क्ष॒य॒ति । सप्त । छन्दा॑सि । छन्दो॑भिरिति  
छन्दः॑ – भिः । ए॒व । ए॒नम् । दी॒क्ष॒य॒ति । विश्वे॑ । दे॒वस्य॑ । ने॒तुः ।

इति । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । उत्तमयेत्युत् – तमया । जुहोति ।  
वाक् । वै । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । तस्मात् । प्राणानामिति  
प्र – अनानाम् । वाक् । उत्तमेत्युत् – तमा । एकस्मात् । अक्षरात् ।  
अनाप्तम् । प्रथमम् । पदम् । तस्मात् । यत् । वाचः । अनाप्तम् ।  
तत् । मनुष्याः । उपेति । जीवन्ति । पूर्णया । जुहोति । पूर्णः । इव ।  
हि । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । 45 (50)

#### **TS 5.1.9.2**

प्रजापतेराप्त्यै न्यूनया जुहोति न्यूनाद्धि प्रजापतिः प्रजा असृजत  
प्रजानां सृष्ट्यै यदर्चिषि प्रवृज्याद्-भूतमव रुन्धीत यदङ्गारेषु  
भविष्यदङ्गारेषु प्रवृणक्ति भविष्य देवाव रुन्धे भविष्यद्धि भूयो भूताद्-  
द्वाभ्यां प्रवृणक्ति द्विपाद्-यजमानः प्रतिष्ठित्यै ब्रह्मणा वा एषा यजुषा  
संभृता यदुखा सा यद्धिद्येताऽऽ\*र्तिमाच्छे- [ ] 46

#### **TS 5.1.9.2 - Padam**

प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै । न्यूनयेति नि – ऊनया ।  
जुहोति । न्यूनादिति नि – ऊनात् । हि । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः ।

प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । असृ॑जत । प्र॒जा॒ना॒मिति॑ प्र – जा॒नाम् ।  
 सृष्ट्यै॑ । यत् । अ॒र्चिषि॑ । प्र॒वृ॒ज्या॒दिति॑ प्र – वृ॒ज्यात् । भू॒तम् ।  
 अवे॑ति । रु॒न्धी॒त । यत् । अ॒ङ्गा॒रेषु॑ । भ॒वि॒ष्यत् । अ॒ङ्गा॒रेषु॑ । प्रेति॑ ।  
 वृ॒ण॒क्ति । भ॒वि॒ष्यत् । ए॒व । अवे॑ति । रु॒न्धे । भ॒वि॒ष्यत् । हि । भू॒यः ।  
 भू॒तात् । द्वा॒भ्याम् । प्रेति॑ । वृ॒ण॒क्ति । द्वि॒पा॒दिति॑ द्वि॒पा॒त् । यज॑मानः ।  
 प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै । ब्र॒ह्म॒णा । वै । ए॒षा । यजु॑षा ।  
 सं॒भृ॒तेति॑ सं – भृ॒ता । यत् । उ॒खा । सा । यत् । भिद्ये॑त । आ॒र्ति॒म् ।  
 एति॑ । ऋ॒च्छेत् । 46 (50)

**TS 5.1.9.3**

– द्यज॑मानो ह॒न्येता॑ऽस्य य॒ज्ञो मि॒त्रैता॑मु॒खां त॒पेत्या॑ह ब्र॒ह्म वै मि॒त्रो  
 ब्र॒ह्म॒न्ने॒वैनां॑ प्र॒ति॒ष्ठाप॑यति नाऽऽर्ति॑मा॒र्च्छति॑ यज॑मानो नास्य य॒ज्ञो  
 ह॒न्यते॑ यदि॒ भिद्ये॑त तैरे॒व क॒पालैः॑ सꣳ सृ॑जे॒थ् सैव॑ ततः  
 प्रायश्चि॑त्ति॒र्यो ग॒तश्रीः॑ स्यान्मथि॒त्वा तस्या॑व द॒ध्याद्–भू॒तो  
 वा ए॒ष स स्वां– [ ] 47

**TS 5.1.9.3 - Padam**

यज॑मानः । ह॒न्ये॑त । अ॒स्य॒ । य॒ज्ञः॑ । मि॒त्र॑ । ए॒ताम् । उ॒खाम् । त॒प॒ ।  
इति॑ । आ॒ह॒ । ब्र॒ह्म॑ । वै । मि॒त्रः॑ । ब्र॒ह्मन् । ए॒व । ए॒नाम् । प्र॒तीति॑ ।  
स्था॒पय॑ति । न । आ॒र्ति॑म् । ए॒ति॑ । ऋ॒च्छ॒ति॒ । यज॑मानः । न । अ॒स्य॒ ।  
य॒ज्ञः॑ । ह॒न्यते॑ । यदि॑ । भि॒द्ये॑त । तैः॑ । ए॒व । क॒पालैः॑ । स॒मिति॑ ।  
सृ॒जे॒त् । सा । ए॒व । ततः॑ । प्रायश्चि॑त्तिः । यः । ग॒तश्री॑रिति॑  
ग॒त – श्रीः॑ । स्या॒त् । म॒थित्वा॑ । तस्य॑ । अ॒वेति॑ । द॒द्ध्या॒त् । भू॒तः ।  
वै । ए॒षः । सः । स्वा॒म् । 47 (50)

**TS 5.1.9.4**

दे॒वता॒मु॒पैति॑ यो भू॒ति॒कामः॑ स्या॒द्य उ॒खायै॑ सं॒भवे॒थ् स ए॒व तस्य॑  
स्या॒दतो॑ ह्ये॒ष सं॒भव॑त्येष वै स्व॒यंभू॑र्नाम॒ भव॑त्ये॒व यं का॒मये॑त  
भ्रा॒तृ॒व्यम॑स्मै ज॒नये॑यमित्य॒न्यत॑स्तस्या॒ऽऽह॑त्या॒ऽव द॑द्ध्याथ्  
सा॒क्षादे॒वास्मै॑ भ्रा॒तृ॒व्यं ज॒नय॑त्य॒म्बरी॑षा॒दन्न॑ का॒मस्या॑व द॒द्ध्यादं॑ब॒रीषे॑  
वा अ॒न्नं भ्रि॑यते स॒योन्ये॑वान्न॒ – [ ] 48

**TS 5.1.9.4 - Padam**

दे॒वता॑म् । उपे॒ति॑ । ए॒ति॑ । यः । भू॒ति॑का॒म॒ इति॑ भू॒ति॑ – का॒मः ।  
 स्यात् । यः । उ॒खायै॑ । सं॒भवे॒दिति॑ सं – भवे॒त् । सः । ए॒व ।  
 तस्य॑ । स्यात् । अतः॑ । हि । ए॒षः । सं॒भव॒तीति॑ सं-भव॑ति । ए॒षः ।  
 वै । स्व॒यंभू॑रिति॑ स्व॒यं-भूः॑ । ना॒म॑ । भव॑ति । ए॒व । यम् । का॒मये॑त ।  
 भ्रातृ॑व्यम् । अ॒स्मै । ज॒नये॑यम् । इति॑ । अ॒न्यतः॑ । तस्य॑ ।  
 आ॒ह॒त्येत्या॑ – ह॒त्य॑ । अवे॒ति॑ । द॒द्ध्यात् । सा॒क्षादि॑ति॒ स – अ॒क्षात् ।  
 ए॒व । अ॒स्मै । भ्रातृ॑व्यम् । ज॒नय॑ति । अ॒ंबरी॑षात् ।  
 अ॒न्नका॒मस्ये॑त्य॒न्न – का॒मस्य॑ । अवे॒ति॑ । द॒द्ध्यात् । अ॒ंबरी॑षे । वै ।  
 अ॒न्नम् । भ्रि॒यते॑ । स॒योनी॑ति॒ स – यो॒नि॑ । ए॒व । अ॒न्नम् । 48 (50)

**TS 5.1.9.5**

-मव॑ रु॒न्धे॑ मु॒ञ्जान॑व॒ दधा॑त्यू॒र्वे॑ मु॒ञ्जा ऊ॒र्जमे॑वास्मा॒ अपि॑  
 दधा॑त्य॒ग्निर्दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑त॒ स क्रु॑मु॒कं प्रा॑ऽवि॒शत् क्रु॑मु॒कम॑व॒ दधा॑ति  
 यदे॒वास्य॑ तत्र॒ न्यक्तं॑ तदे॒वाव॑ रु॒न्ध आ॑ज्ये॒न सं यौ॑त्ये॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं  
 धाम॑ यदा॒ज्यं प्रि॒येणै॒वैनं॑ धाम्ना॒ सम॑र्ध॒यत्य॑थो तेज॒सा – [ ] 49

**TS 5.1.9.5 - Padam**

अवेति॑ । रु॒न्धे । मु॒ञ्जान्॑ । अवेति॑ । द॒धाति॑ । ऊ॒र्क् । वै । मु॒ञ्जाः॑ ।  
ऊ॒र्जम् । ए॒व । अ॒स्मै । अपीति॑ । द॒धाति॑ । अ॒ग्निः । दे॒वेभ्यः॑ ।  
नि॒लाय॑त । सः । कु॒मु॒कम् । प्रेति॑ । अ॒वि॒श॒त् । कु॒मु॒कम् । अवेति॑ ।  
द॒धाति॑ । यत् । ए॒व । अ॒स्य । तत्र॑ । न्य॒क्त॒मिति॑ नि – अ॒क्तम् । तत् ।  
ए॒व । अवेति॑ । रु॒न्धे । आ॒ज्ये॑न । स॒मिति॑ । यौति॑ । ए॒तत् । वै ।  
अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धाम॑ । यत् । आ॒ज्यम् । प्रि॒येण॑ । ए॒व । ए॒नम् ।  
धा॒म्ना । स॒मिति॑ । अ॒र्ध॒यति॑ । अथो॑ इति॑ । तेज॑सा । 49 (50)

**TS 5.1.9.6**

वै क॑ंक॒तीमा॑ द॒धाति॑ भा ए॒वाव॑ रु॒न्धे श॑मी॒मयी॑मा द॒धाति॑ शान्त्यै॑  
सीद॑ त्वं मा॒तुर॒स्या उप॒स्थ इति॑ ति॒सृभि॑र्जा॒तमु॑प तिष्ठ॑ते त्रय॑ इ॒मे  
लो॒का ए॒ष्वे॒व लो॒केष्वा॒विदं॑ गच्छ॒त्यथो॑ प्रा॒णाने॒वाऽऽत्म॑न् ध॒त्ते ॥ 50

**TS 5.1.9.6 - Padam**

वैक॑ङ्क॒तीम् । एति॑ । द॒धाति॑ । भाः । ए॒व । अवेति॑ । रु॒न्धे ।  
श॑मी॒मयी॑मिति॑ श॒मी – मयी॑म् । एति॑ । द॒धाति॑ । शान्त्यै॑ ।  
सीद॑ । त्वम् । मा॒तुः । अ॒स्याः । उप॒स्थ इत्यु॑प – स्थे॑ । इति॑ ।

ति॒सृ॒भिरि॒ति ति॒सृ – भिः॑ । जा॒तम् । उपे॒ति । ति॒ष्ठ॒ते । त्रयः॑ ।  
इ॒मे । लो॒काः । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । आ॒वि॒द॒मि॒त्या – वि॒दम् ।  
ग॒च्छ॒ति । अथो॒ इति॑ । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । ए॒व ।  
आ॒त्मन् । ध॒त्ते ॥ 50 (34) (प्र॒जाप॑तिर् – ऋ॒च्छे॒थ् – स्वा – मे॒वा॒न्नं  
– ते॒जसा॑ – चतु॑स्त्रि॒ंशच्च॑) (A9)

**TS 5.1.10.1**

न ह॑ स्म॒ वै पु॒राऽग्नि॑र॒प॒र॒शु॒वृ॒क्णं॑ द॒हति॑ तद॒स्मै प्र॒योग  
ए॒वर्षि॑र॒स्व॒द॒य॒द्-य॒द॒ग्ने॒ या॒नि का॒नि चे॒ति स॒मि॒ध॒मा  
द॒धा॒त्य॒प॒र॒शु॒वृ॒क्ण-मे॒वा॒स्मै स्व॑द॒य॒ति स॒र्व॒म॒स्मै स्व॑द॒ते य ए॒वं  
वे॒दौदु॑म्ब॒री॒मा द॒धा॒त्यूर्वा॑ उ॒दु॒म्बर॑ ऊ॒र्जमे॒वा॒स्मा अपि॑ द॒धा॒ति  
प्र॒जाप॑ति॒र॒ग्नि-म॑सृ॒ज॒त त॒ञ् सृ॒ष्टञ् र॒क्षाञ् स्य- [ ] 51

**TS 5.1.10.1 - Padam**

न । ह॒ । स्म॒ । वै । पु॒रा । अ॒ग्निः । अ॒प॒र॒शु॒वृ॒क्ण॒मि॒त्य॒प॒र॒शु-वृ॒क्ण॒म् ।  
द॒ह॒ति । तत् । अ॒स्मै । प्र॒यो॒ग इति॑ प्र – यो॒गः । ए॒व । ऋ॒षिः ।  
अ॒स्व॒द॒य॒त् । यत् । अ॒ग्ने॒ । या॒नि । का॒नि । च॒ । इति॑ ।

स॒मि॒ध॒मि॒ति॒ सं – इ॒ध॒म् । ए॒ति॒ । द॒धा॒ति॒ ।

अ॒प॒र॒शु॒वृ॒क्ण॒मि॒त्य॒प॒र॒शु॒-वृ॒क्ण॒म् । ए॒व । अ॒स्मै॒ । स्व॒द॒य॒ति॒ । स॒र्व॒म् ।

अ॒स्मै॒ । स्व॒द॒ते॒ । यः॒ । ए॒व॒म् । वे॒द॒ । औ॒दु॒म्ब॒री॒म् । ए॒ति॒ । द॒धा॒ति॒ ।

ऊ॒र्क् । वै । उ॒दु॒म्ब॒रः॒ । ऊ॒र्ज॒म् । ए॒व । अ॒स्मै॒ । अ॒पी॒ति॒ । द॒धा॒ति॒ ।

प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा – प॒तिः॒ । अ॒ग्नि॒म् । अ॒सृ॒ज॒त॒ । त॒म् ।

सृ॒ष्ट॒म् । र॒क्षा॒ञ्॒सि॒ । 51 (50)

#### **TS 5.1.10.2**

-जि॒घा॒ञ्॒स॒न्त्स॒ ए॒तद्-रा॒क्षो॒घ्न॒म॒प॒श्य॒त् ते॒न॒ वै स॒र॒क्षा॒ञ्॒स्य॒पा॒ऽह॒त॒  
यद्-रा॒क्षो॒घ्नं॒ भ॒व॒त्य॒ग्ने॒रे॒व ते॒न॒ जा॒ताद्-र॒क्षा॒ञ्॒स्य॒प॒ ह॒न्त्या॒श्च॒त्थी॒मा  
द॒धा॒त्य॒श्च॒त्थो॒ वै व॒न॒स्प॒ती॒ना॒ञ् स॒प॒त्न॒सा॒हो वि॒जि॒त्यै॒ वैक॑ङ्क॒ती॒मा  
द॒धा॒ति॒ भा॒ ए॒वा॒व रु॒न्धे॒ श॒मी॒म॒यी॒मा द॒धा॒ति॒ शान्त्यै॒ स॒ञ्॒शितं॑ मे  
ब्र॒ह्मो॒द्दे॒षां बा॒हू अ॒ति॒र॒मि॒त्यु॒त्त॒मे औ॒दु॒म्ब॒री – [ ] 52

#### **TS 5.1.10.2 - Padam**

अ॒जि॒घा॒ञ्॒स॒न् । सः॒ । ए॒तत् । रा॒क्षो॒घ्न॒मि॒ति॒ रा॒क्षः-घ्न॒म् । अ॒प॒श्य॒त् ।  
ते॒न॒ । वै । सः॒ । र॒क्षा॒ञ्॒सि॒ । अ॒पे॒ति॒ । अ॒ह॒त॒ । यत् ।



रा॒क्षो॒घ्नमि॒ति रा॒क्षः – घ्न॑म् । भव॑ति । अ॒ग्नेः । ए॒व । तेन॑ । जा॒तात् ।  
 रा॒क्षाँ॑सि । अपे॑ति । ह॒न्ति । आश्र॑त्थीम् । ए॒ति । द॒धाति॑ । अ॒श्वत्थः॑ ।  
 वै । वन॑स्पती॒नाम् । स॒प॒त्न॒सा॒ह इति॑ स॒प॒त्न – सा॒हः । विजि॑त्या इति॒  
 वि – जि॒त्यै । वैक॑ङ्कतीम् । ए॒ति । द॒धाति॑ । भाः । ए॒व । अवे॑ति ।  
 रु॒न्धे । श॒मी॒मयी॑मि॒ति श॒मी – मयी॑म् । ए॒ति । द॒धाति॑ । शान्त्यै॑ ।  
 सञ्शित॑मि॒ति सं-शित॑म् । मे । ब्र॒ह्म । उदि॑ति । ए॒षाम् । बा॒हू इति॑ ।  
 अ॒तिर॑म् । इति॑ । उ॒त्तमे॑ इत्यु॒त् – तमे॑ । औदु॑म्बरी इति॑ । 52 (50)

### **TS 5.1.10.3**

वाच॑यति ब्र॒ह्मणै॒व क्ष॒त्रञ् सञ् श्य॑ति क्ष॒त्रेण॑ ब्र॒ह्म तस्मा॑द् ब्रा॒ह्मणो  
 राज॑न्यवा॒नत्य॑न्यं ब्रा॒ह्मणं॑ तस्मा॑द्-राज॑न्यो ब्रा॒ह्मणवा॒नत्य॑न्यञ्  
 राज॑न्यं मृ॒त्युर्वा ए॒ष यद॑ग्निर॒मृतञ् हिर॑ण्यञ् रु॒क्मम॑न्तरं  
 प्रति॑मुञ्चते ऽमृत॑मे॒व मृ॒त्योर्न॑न्तर्ध॒त्त एक॑विंशति॒निर्बा॑धो  
 भव॑त्येक॑विंशति॒र्वै दे॒वलो॒का द्वा॑द॒श मा॒साः पञ्च॑र्तव॒स्त्रय॑ इ॒मे  
 लो॒का अ॒सावादि॑त्य- [ ] 53

**TS 5.1.10.3 - Padam**

वा॒च॒य॒ति॒ । ब्र॒ह्म॒णा॒ । ए॒व । क्ष॒त्र॒म् । स॒मि॒ति॒ । श्र॒य॒ति॒ । क्ष॒त्रे॒ण॒ । ब्र॒ह्म॒ ।  
तस्मा॑त् । ब्रा॒ह्म॒णः॑ । रा॒ज॒न्य॒वा॒नि॒ति॒ रा॒ज॒न्य॒ – वा॒न् । अ॒ती॒ति॒ ।  
अ॒न्य॒म् । ब्रा॒ह्म॒ण॒म् । तस्मा॑त् । रा॒ज॒न्यः॑ । ब्रा॒ह्म॒ण॒वा॒नि॒ति॒  
ब्रा॒ह्म॒ण – वा॒न् । अ॒ती॒ति॒ । अ॒न्य॒म् । रा॒ज॒न्य॒म् । मृ॒त्युः॑ । वै । ए॒षः॑ ।  
यत् । अ॒ग्निः॑ । अ॒मृ॒त॒म् । हि॒र॒ण्य॒म् । रु॒क्म॒म् । अ॒न्त॒र॒म् । प्र॒ती॒ति॒ ।  
मु॒ञ्च॒ते॒ । अ॒मृ॒त॒म् । ए॒व । मृ॒त्योः॑ । अ॒न्तः॑ । ध॒त्ते॒ ।  
ए॒क॒वि॒ंश॒ति॒नि॒र्बा॒ध इ॒त्ये॒क॒वि॒ंश॒ति॒ – नि॒र्बा॒धः॑ । भ॒व॒ति॒ ।  
ए॒क॒वि॒ंश॒ति॒रि॒त्ये॒क॒ – वि॒ंश॒तिः॑ । वै । दे॒व॒लो॒का इति॑ दे॒व॒ – लो॒काः॑ ।  
द्वा॒द॒श॒ । मा॒साः॑ । प॒ञ्च॒ । ऋ॒त॒वः॑ । त्र॒यः॑ । इ॒मे॒ । लो॒काः॑ । अ॒सौ॒ ।

आ॒दि॒त्यः॑ । 53 (50)

**TS 5.1.10.4**

ए॒क॒वि॒ंश॒ ए॒ता॒व॒न्तो॒ वै दे॒व॒लो॒कास्ते॒भ्य ए॒व भ्रा॑तृ॒व्य॒म॒न्त॒रे॒ति  
नि॒र्बा॒धैर्वै॑ दे॒वा अ॒सु॒रा॒न् नि॒र्बा॒धेऽकु॑र्व॒त तन्नि॑र्बा॒धानां॑ नि॒र्बा॒ध॒त्वं  
नि॒र्बा॒धी भ॑व॒ति भ्रा॑तृ॒व्या॒ने॒व नि॒र्बा॒धे कु॑रु॒ते सा॒वि॒त्रि॒या प्र॒ति॒मु॒ञ्च॒ते॒

प्र॒सू॒त्यै॑ न॒क्तो॒षा॒सेत्यु॒त्तर॒या ऽहो॒रा॒त्राभ्या॒मेवैन॑-मु॒द्यच्छ॑ते दे॒वा  
अ॒ग्निं॑ धा॒रय॑न् द्र॒वि॒णो॒दा इ॒त्याह॑ प्रा॒णा वै दे॒वा द्र॒वि॒णो॒दा  
अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मेवैन॑मु॒द्यत्य॑ - [ ] 54

**TS 5.1.10.4 - Padam**

ए॒क॒वि॒ं॒श इ॒त्ये॒क - वि॒ं॒शः । ए॒ता॒व॒न्तः । वै । दे॒व॒लो॒का इति॑  
दे॒व - लो॒काः । तेभ्यः॑ । ए॒व । भ्रातृ॑व्यम् । अ॒न्तः । ए॒ति ।  
नि॒र्बा॒धैरिति॑ निः - बा॒धैः । वै । दे॒वाः । अ॒सु॒रान् । नि॒र्बा॒ध इति॑  
निः - बा॒धे । अ॒कुर्व॑त । तत् । नि॒र्बा॒धाना॒मिति॑ निः - बा॒धाना॑म् । नि॒  
र्बा॒ध॒त्वमिति॑ नि॒र्बा॒ध - त्वम् । नि॒र्बा॒धीति॑ निः - बा॒धी । भ॒व॒ति ।  
भ्रातृ॑व्यान् । ए॒व । नि॒र्बा॒ध इति॑ निः - बा॒धे । कु॒रु॒ते । सा॒वि॒त्रि॒या ।  
प्र॒तीति॑ । मु॒ञ्च॒ते । प्र॒सू॒त्या इति॑ प्र - सू॒त्यै । न॒क्तो॒षासा॑ । इति॑ ।  
उ॒त्तर॒येत्यु॒त् - तर॒या । अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॒मित्यहः॑ - रा॒त्राभ्या॑म् । ए॒व ।  
ए॒नम् । उ॒दि॒ति । य॒च्छ॒ते । दे॒वाः । अ॒ग्निम् । धा॒रय॑न् । द्र॒वि॒णो॒दा  
इति॑ द्र॒वि॒णः - दाः । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । वै ।

दे॒वाः । द्र॒वि॒णो॒दा इति॑ द्र॒वि॒णः – दाः ।

अ॒हो॒रा॒त्राभ्या॑मित्य॒हः – रा॒त्राभ्या॑म् । ए॒व । ए॒नम् ।

उ॒द्यत्ये॑त्युत्–यत्य । 54 (50)

**TS 5.1.10.5**

प्रा॒णैर्दा॑धा॒रा ऽऽसी॑नः प्र॒तिमु॑ञ्च॒ते तस्मा॑दासी॒नाः प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते  
कृ॒ष्णाजि॑नमु॒त्तरं॑ तेजो॒ वै हि॒र॒ण्यं ब्र॒ह्म कृ॒ष्णाजि॑नं तेज॒सा चै॒वैनं॑  
ब्र॒ह्मणा॑ चोभ॒यतः॑ परि॒गृह्णा॑ति ष॒डु॒द्याम॑ ऽ शि॒क्यं भ॑वति ष॒ड्वा ऋ॒तव॑  
ऋ॒तुभि॑रे॒वैन॑–मु॒द्यच्छ॑ते यद् द्वा॒द॒शो॒द्याम॑ ऽ सँव॑त्स॒रेणै॒व मौ॒ञ्जं  
भ॒वत्यू॑र्वै मु॒ञ्जा ऊ॒र्जै॒वैन॑ ऽ स ( ) म॑दर्धयति सु॒पर्णो॑ऽसि  
ग॒रु॒त्मानि॑त्य॒वैक्ष॑ते रू॒पमे॒वा॒स्यैत॑न्महि॒मानं॑ व्याच॑ष्टे दि॒वं ग॑च्छ सु॒वः  
प॒तेत्या॑ह सु॒वर्ग॑मे॒वैनं॑ लो॒कं ग॑मयति ॥ 55

**TS 5.1.10.5 - Padam**

प्रा॒णैरि॑ति प्र – अ॒नैः । दा॒धा॒रा । आसी॑नः । प्र॒तीति॑ । मु॒ञ्च॒ते ।  
तस्मा॑त् । आसी॑नाः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्रेति॑ । जा॒य॒न्ते ।  
कृ॒ष्णाजि॑नमि॒ति कृ॒ष्ण – अ॒जि॒नम् । उ॒त्तर॑मित्युत् – तर॒म् । तेजः॑ ।

वै । हिरण्यम् । ब्रह्म । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । तेजसा ।  
च । एव । एनम् । ब्रह्मणा । च । उभयतः । परीति । गृह्णाति ।  
षडुद्याममिति षट् – उद्यामम् । शिष्यम् । भवति । षट् । वै ।  
ऋतवः । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एव । एनम् । उदिति । यच्छते ।  
यत् । द्वादशोद्याममिति द्वादश – उद्यामम् । सँवथ्सरेणेति  
सं – वथ्सरेण । एव । मौञ्जम् । भवति । ऊर्क् । वै । मुञ्जाः ।  
ऊर्जा । एव । एनम् । समिति ( ) । अर्द्धयति । सुपर्ण इति  
सु – पर्णः । असि । गरुत्मान् । इति । अवेति । ईक्षते । रूपम् ।  
एव । अस्य । एतत् । महिमानम् । व्याचष्ट इति वि – आचष्टे ।  
दिवम् । गच्छ । सुवः । पत । इति । आह । सुवर्गमिति  
सुवः – गम् । एव । एनम् । लोकम् । गमयति ॥ 55 (74)

(रक्षास्यौ – दुंबरि – आदित्य – उद्यत्य – सं –  
चतुर्विंशतिश्च) (A10)

**TS 5.1.11.1**

समि॑द्धो अ॒ञ्जन् कृ॑दरं म॒तीनां घृ॑तमग्ने॒ मधु॑मत् पि॒न्वमा॑नः ।  
वा॒जी वह॑न् वा॒जिनं॑ जा॒तवे॑दो दे॒वानां॑ व॒क्षि प्रि॒यमा स॒धस्थं॑ ॥  
घृ॒तेना॒ञ्जन्त्सं प॒थो दे॒वयाना॑न् प्र॒जान॑न् वा॒ज्यप्ये॑तु दे॒वान् ।  
अनु॑ त्वा स॒प्ते प्र॒दिशः॑ सच॒न्ता॒ स्व॒धाम॒स्मै यज॑मानाय धेहि ॥  
ई॒ड्यश्चा॒सि व॒न्द्यश्च॑ वा॒जिन्ना॒शुश्चा॒सि मे॒द्ध्यश्च॑ स॒प्ते ।  
अ॒ग्निष्ट्वा–[ ] 56

**TS 5.1.11.1 - Padam**

समि॑द्ध इति सं – इ॒द्धः । अ॒ञ्जन् । कृ॑दरम् । म॒तीनाम् । घृ॑तम् ।  
अ॒ग्ने । मधु॑मदिति मधु – म॒त् । पि॒न्वमा॑नः ॥ वा॒जी । वह॑न् ।  
वा॒जिनम् । जा॒तवे॑द इति जा॒त – वे॒दः । दे॒वाना॑म् । व॒क्षि । प्रि॒यम् ।  
ए॒ति । स॒धस्थ॑मिति स॒ध – स्थम् ॥ घृ॒तेन॑ । अ॒ञ्जन् । समि॑ति ।  
प॒थः । दे॒वयाना॑निति दे॒व – याना॑न् । प्र॒जान॑न्निति प्र – जा॒नन् ।  
वा॒जी । अ॒पीति॑ । ए॒तु । दे॒वान् ॥ अ॒न्विति॑ । त्वा । स॒प्ते । प्र॒दिश॑  
इति प्र – दि॒शः । स॒च॒न्ताम् । स्व॒धामि॑ति स्व – धाम् । अ॒स्मै ।

यज॑मानाय । धे॒हि ॥ ई॒ष्ट्यः । च॒ । अ॒सि । व॒न्द्यः । च॒ । वा॒जि॒न् ।

आ॒शुः । च॒ । अ॒सि । मे॒द्ध्यः । च॒ । स॒प्ते ॥

अ॒ग्निः । त्वा । 56 (50)

**TS 5.1.11.2**

दे॒वैर्व॑सुभिः स॒जोषाः॑ प्री॒तं व॑हिं व॑हतु जा॒तवे॑दाः ॥

स्ती॒र्णम् ब॒र्हिः सु॒ष्ट्री॑मा जुषा॒णोरु॑ पृथु प्रथ॑मानं पृथि॒व्यां ।

दे॒वेभिर्यु॑क्तमदि॒तिः स॒जोषाः॑ स्यो॒नं कृ॑ण्वाना सु॒विते॑ दधातु ॥

ए॒ता उ॑ वः सु॒भगा॑ वि॒श्वरू॑पा वि॒पक्षो॑भिः श्रय॑माणा उ॒दातैः॑ ।

ऋ॒ष्वाः स॒तीः क॒वषः॑ शु॒म्भमा॑ना द्वा॒रो दे॒वीः सु॒प्राय॑णा भवन्तु ॥

अ॒न्तरा॑ मि॒त्रावरु॑णा च॒रन्ती॑ मु॒खं य॒ज्ञाना॑मभि सँ॒विदा॑ने ।

उषा॑सा वाꣳ – [ ] 57

**TS 5.1.11.2 - Padam**

दे॒वैः । व॑सुभि॒रिति॑ व॒सु – भिः । स॒जोषा॑ इति स – जोषाः ।

प्री॒तम् । व॑हिम् । व॒हतु॑ । जा॒तवे॑दा इति जा॒त – वे॒दाः ॥ स्ती॒र्णम् ।

ब॒र्हिः । सु॒ष्ट्री॑मेति सु – स्त॒रीम॑ । जुषा॒णा । उ॒रु । पृथु॑ ।

प्रथ॑मानम् । पृ॒थि॒व्याम् ॥ दे॒वेभिः॑ । यु॒क्तम् । अदि॑तिः ।  
स॒जोषा॑ इति॑ स – जोषाः॑ । स्यो॒नम् । कृ॒ण्वाना॑ । सु॒विते॑ । द॒धातु॑ ॥  
ए॒ताः । उ॒ । वः । सु॒भगा॑ इति॑ सु – भगाः॑ । वि॒श्वरू॑पा इति॑  
वि॒श्व – रू॒पाः । वी॑ति । पक्षो॑भिरिति॑ पक्षः – भिः । श्रय॑माणाः ।  
उदि॑ति । आ॒तैः ॥ ऋ॒ष्वः । स॒तीः । क॒वषः॑ । शृ॒भमा॑नाः । द्वा॒रः ।  
दे॒वीः । सु॒प्राय॑णा इति॑ सु – प्रा॒यणाः॑ । भ॒वन्तु॑ ॥ अ॒न्तरा॑ ।  
मि॒त्राव॑रुणेति॑ मि॒त्रा – व॑रुणा । च॒रन्ती॑ इति॑ । मु॒खम् । य॒ज्ञाना॑म् ।  
अ॒भीति॑ । सँ॒वि॒दाने॑ इति॑ सं – वि॒दाने॑ ॥ उ॒षासा॑ । वा॒म् । 57 (50)

**TS 5.1.11.3**

सु॒हि॒रण्ये॑ सु॒शि॒ल्ये ऋ॒तस्य॑ यो॒नावि॑ह सा॒दयामि॑ ॥  
प्र॒थ॒मा वा॑ꣳ स॒रथि॑ना सु॒वर्णा॑ दे॒वौ पश्य॑न्तौ भु॒वनानि॑ वि॒श्वा ।  
अ॒पिप्र॑यं चो॒दना॑ वां मि॒माना॑ हो॒तारा॑ ज्योतिः॑ प्र॒दिशा॑ दि॒शन्ता॑ ॥  
आ॒दि॒त्यैर्नो॑ भा॒रती॑ व॒ष्टु य॒ज्ञꣳ स॒रस्व॑ती स॒ह रु॒द्रैर्न॑ आ॒वीत् ।  
इ॒डोप॑हू॒ता व॑सु॒भिः स॒जोषा॑ य॒ज्ञं नो॑ दे॒वीर॑मृतेषु॑ ध॒त्त ॥  
त्व॒ष्टा वी॒रं दे॒वका॑मं ज॒जान॑ त्व॒ष्टुर्वा॑ जा॒यत॑ आ॒शुर॑श्चः ( ) । 58



**TS 5.1.11.3 - Padam**

सु॒हि॒र॒ण्ये॑ इति॑ सु – हि॒र॒ण्ये॑ । सु॒शि॒ल्ये॑ इति॑ सु-शि॒ल्ये॑ । ऋ॒तस्य॑ ।  
यो॒नौ॑ ॥ इ॒ह । सा॒दया॑मि ॥ प्र॒थ॒मा । वा॒म् । स॒र॒थि॒नेति॑ स – र॒थि॒ना ॥  
सु॒व॒र्णेति॑ सु – वर्णा॑ । दे॒वौ । प॒श्य॒न्तौ । भु॒व॒नानि॑ । वि॒श्वा ॥  
अ॒पि॒प्रय॑म् । चो॒द॒ना । वा॒म् । मि॒मा॒ना । हो॒ता॒रा । ज्यो॒तिः । प्र॒दि॒शेति॑  
प्र – दि॒शा ॥ दि॒श॒न्ता ॥ आ॒दि॒त्यैः । नः॑ । भा॒रती॑ । व॒ष्टु । य॒ज्ञम् ।  
स॒र॒स्वती॑ । स॒ह । रु॒द्रैः । नः॑ । आ॒वी॒त् ॥ इ॒डा । उप॑हू॒तेत्यु॑प-हू॒ता ।  
व॒सु॒भि॒रिति॑ व॒सु – भिः॑ । स॒जोषा॑ इति॑ स – जोषाः॑ । य॒ज्ञम् । नः॑ ।  
दे॒वीः । अ॒मृ॒तेषु॑ । ध॒त्त ॥ त्व॒ष्टा । वी॒रम् । दे॒व॒का॒म॒मिति॑ दे॒व-का॒मम् ।  
ज॒जा॒न । त्व॒ष्टुः । अ॒र्वा । जा॒य॒ते । आ॒शुः । अ॒श्वः ॥ 58 (50)

**TS 5.1.11.4**

त्व॒ष्टेदं॑ वि॒श्वं॑ भु॒वनं॑ ज॒जा॒न ब॒होः॑ क॒र्ता॒र॒मि॒ह य॒क्षि॑ हो॒तः ॥  
अ॒श्वो॑ घृ॒तेन॑ त्म॒न्या॑ स॒म॒क्त॒ उप॑ दे॒वाँ ऋ॒तु॒शः॑ पा॒थ ए॒तु ।  
व॒न॒स्पति॑-दे॒व॒लो॒कं प्र॑जा॒न॒न्नि॒ना ह॒व्या॑ स्व॒दि॒तानि॑ व॒क्षत् ॥

प्र॒जाप॑ते॒स्तप॑सा वावृ॒धानः॑ स॒द्यो जा॒तो द॒धिषे॑ य॒ज्ञम॑ग्ने ।

स्वाहा॑कृ॒तेन॑ ह॒विषा॑ पु॒रोगा॑ या॒हि सा॒द्ध्या ह॒विर॑दन्तु दे॒वाः ॥ 59

**TS 5.1.11.4 - Padam**

त्व॒ष्टा । इ॒दम् । वि॒श्वम् । भु॒वनम् । ज॒जान॑ । ब॒होः । क॒र्तार॑म् । इ॒ह ।

य॒क्षि । हो॒तः ॥ अ॒श्वः । घृ॒तेन॑ । त्म॒न्या । स॒म॒क्त इति॑ सं – अ॒क्तः ।

उ॒पेति॑ । दे॒वान् । ऋ॒तु॒श इत्यृ॑तु – शः । पा॒थः । ए॒तु ॥ व॒न॒स्पतिः॑ ।

दे॒व॒लो॒कमि॑ति दे॒व – लो॒कम् । प्र॒जा॒न॒न्निति॑ प्र॒जा॒नन् । अ॒ग्नि॒ना ।

ह॒व्या । स्व॒दि॒तानि॑ । व॒क्षत् ॥ प्र॒जाप॑ते॒रिति॑ प्र॒जा – प॒तेः ।

तप॑सा । वावृ॒धानः । स॒द्यः । जा॒तः । द॒धिषे॑ । य॒ज्ञम् । अ॒ग्ने ॥

स्वाहा॑कृ॒तेनेति॑ स्वाहा॑ – कृ॒तेन॑ । ह॒विषा॑ । पु॒रोगा॑ इति॑ पु॒रः – गाः ।

या॒हि । सा॒द्ध्या । ह॒विः । अ॒दन्तु॑ । दे॒वाः ॥ 59 (42)

(अ॒ग्नि॒ष्ट्वा – वा – म॒श्वो – द्वि॒च॒त्वारि॑ंश॒च्च) (A11)

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – प्रथमः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(सा॒वि॒त्राणि॒ – व्यृ॒द्ध – मु॒त्क्राम॑ – दे॒वस्य॑ ख॒नति॑ – क्रू॒रं – वा॒रुणः॑  
– स॒प्तभि॑ – रे॒कवि॑श्श॒त्या – षड्भि॑ – न ह॑ स्म – स॒मिद्धो॑  
अ॒ज्ज – त्रेका॑दश )

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(सा॒वि॒त्रा – ण्यु॒त्क्राम॑ – क्रू॒रं – वा॒रुणः॑ – प॒शवः॑ स्यु –  
न ह॑ स्म – न॒वप॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of First Prasnam of 5th Kandam

(सा॒वि॒त्राणि॒ – ह॒विर॑दन्तु दे॒वाः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ॥

**Details of Panchati and Padam for Kandan 5, Prasanam 1 (TS 5.1)**

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	227
Anuvakam 2	6	317
Anuvakam 3	5	263
Anuvakam 4	5	277
Anuvakam 5	10	492
Anuvakam 6	4	221
Anuvakam 7	4	206
Anuvakam 8	6	328
Anuvakam 9	6	284
Anuvakam 10	5	274
Anuvakam 11	4	192
Total →	59	3081

**Notes:**

1. Please refer to the book “TS Kandan 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site [www.vedavms.in](http://www.vedavms.in)